

ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ

COMMUNIQUE.

The Local Government are prepared to consider any communications which may reach them before the 15th June 1977 from non-official gentlemen or associations on the proposals contained in the report of the Royal Commission on the Public Services in India. Opinions on each service dealt with in the Report should be recorded separately and forwarded to the Chief Secretary to the Government.

COMMUNIQUE.

The Secretary to the Government of Bihar and Orissa, Public Works (Marine) Department, presents his compliments to the Editor of the Vikal Dipika and has the honour to state that information having been received of the outbreak of plague in Calcutta, it has been declared to be an infected port and the Plague regulations, issued by the Government of Bengal, will be enforced in the ports of Orissa, against vessels arriving from Calcutta.

FURDAH.

It seems that there has been a little stir, if not a "hue and cry" against the purdah system in the Ravenshaw Girls' School which has been noticed and commented on by some of our contemporaries, each according to his own light. We cannot see as to why there is such a horror or "atanga" for Purdah. Our esteemed friend, the Editor of the "Urvala Sabhya", calls it "Kathor." Needless to say we are for Purdah which has a sanctity of its own. Human society cannot do without purdah in some shape or other. But to be frank, we are not in favour of purdahs with iron and steel screens like the present day war type "barrage." Nor are we in favour of thin veils which are neither protective nor prohibitive. Female modesty is something exceptionally sacred not to be dangled nor trifled with. Who can surpass, much less excel, the European ladies in their purdah system at home? Our Telugu and Mahratta brethren allowing full outdoor liberty to their family goddesses observe purdah system in an exemplary fashion. To be plain, Purdah rules supreme without exception of creed, class, or colour. An European lady whether in her boudoir or in her drawing room or a Hindu lady in her sanctum sanctorum of the Zenana has the imperturbable and inexorable purdah each in her own way. So the purdah has to be maintained and is being maintained as it ought to be. We think our readers will agree with us so far. But we have something to say about the Ravenshaw Girls' School. It was originally, may from the day when it first saw light, known as the "Ravenshaw Hindu Girls' School." When Miss Das had the management of the school under her control she also observed the Purdah system and we know none so particular about it as she. But on prize days or on days or some special important occasion, she allowed male members of the eligible élites of the town to be present while keeping the intent

purdah intact, tactful as she was. The present complaint is about the cast iron purdah set up at the Ravenshaw Girls' School. We have high respect for Mrs. Banks, the Lady Principal, accomplished and experienced as she is. The school could not have been in a better hand. Sweet and genial by nature, she is a typical English lady. But in her anxiety to keep up the prestige of the Hindu purdah system of privacy, she perhaps overdid herself in maintaining the Purdah on the day of the prize distribution of her school. She ought have followed the line of Miss Das. The Ravenshaw Girls' School is a public institution, unique of its kind. The parents and guardians of the pupils who

ଜୀବା ଶୁଦ୍ଧର—ତଳାର ସୁତଳାର
ଏ ହଳ କିମ୍ବା କିମ୍ବା ଏମନ୍ତ ଦେଲ୍ ଏମନ୍ତ
କିମ୍ବା ସୁଦ୍ଧର କିମ୍ବା କିମ୍ବା
କିମ୍ବା । କିମ୍ବା ମାନପଦ୍ମ କିମ୍ବା
ଏ ଶୁଦ୍ଧର କିମ୍ବା ଗୋଟିଏ କିମ୍ବା
କିମ୍ବା କିମ୍ବା । କିମ୍ବା ରଜା,
କିମ୍ବା କିମ୍ବା । କିମ୍ବା କିମ୍ବା
କିମ୍ବା ଅଧିକାରୀ ସହାଯୁକ୍ତ ପରାମର୍ଶଦାତା
କିମ୍ବା କିମ୍ବା । ଅମ୍ବାକେ
କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା

ଥାର୍ମିକାନ୍ତରେ— ଲକ୍ଷ୍ମିଗଢ଼ିବ ସାହିତ୍ୟର
ବମ୍ବୀ ପଦୀ ଓ ଜାତ୍ୟଧୟୋ ପ୍ରଯତ୍ନ ପିତ୍ତ ମନେ—
କ୍ଷୟ ଏଥିପୁଣ୍ୟ ସ୍ଵର୍ଗ ଓ ଚିନ୍ତାମଣି ମାହାତ୍ମ୍ୟର
ପ୍ରଣାମ ‘ବିଜ୍ଞାନପଦ୍ମ’ ପାଇବ କୃତିତ୍ତ କାହାର
ଖଣ୍ଡିତ ଦୂରରେ ଶ୍ଵାସ ପରିପାତକ କରୀ
ପିତ୍ତ କ ବନ୍ଧୁବାର ଅମ୍ବମାନଙ୍କ ଧାଠବର୍ଣ୍ଣର
ପଥରୁ ଅନେବେ ଜ୍ଞାନକୁ । ଏବେ ସେ ଆଜ
କିମ୍ବେ ସୁନେବରକର ଖଣ୍ଡି କିମ୍ବେ କ୍ଷୟଦେବୁରକର
ପ୍ରକାଶକୁ ପ୍ରକାଶକୁ ଶ୍ଵାସ ଅନ୍ତର ହେଲା । ପତ୍ରିତ ଶା ଦୂରକ୍ଷୟ ରଥ
‘କାଶ୍ୟର୍ପଣ’ କାମକ କ୍ଷୟ ଏ କି ପ୍ରକ୍ରିୟା
ରେଖିଅଛନ୍ତି । ଭାବା ପ୍ରକାଶପାଇରେ ଦ୍ୱାରା
ଦେଖିଥାଏ ଏ ଭାବର
ପ୍ରକ୍ରିୟ ଏ କି ଅଭିନ ଉପରକ୍ଷି କରି ବ୍ୟକ୍ତି
ବରୀ ବାହେବ ସମ୍ପ୍ରଦୟ ମୁଖ୍ୟ ଭାବ ଅନ୍ତରେ
କ୍ଷୟ କରିବାର କାହିଁ ଅମ୍ବମାନରେ ଏକ
ପରିବାହ ଦେବିତ ଦେବିତ କାହିଁ ମନେ
ବହୁବ୍ୟର ଦୂରକ୍ଷୟ ଏକିତ ଶା ବାରୁ ବନ୍ଧୁତାକୁ
ମହାପାତ୍ରକରିବ ମୁଖ୍ୟର ତ ପ୍ରକାଶିତ । ପିତ୍ତକ
ଶ୍ଵାସ ଅମ୍ବମାନର ବୁଦ୍ଧିର ମାନଦିଧ୍ୟମାନଙ୍କୁ
ତ କରେଇତର ଜ୍ଞାନ ର, ଏବୁ କର୍ତ୍ତାଙ୍କ
ବାହେବର ଅନୁମତିପାତ୍ରରେ ତାହାକୁ ଦେଖିବା
ଦୋଷରୁ । ଏହିବେ ଉପରିତ ମୁକ୍ତର ବନ୍ଧୁ
ନବହାର ପ୍ରକାଶକୁ ଛଳରେ ଅଟ୍ଟ ସବୁ
ଦେଖିବାର ନଶୀର ଦୋଷରୁ । ଏ
ବୁଦ୍ଧିର ପକଦିଷ ଦେଖୁଥିବାର
ଏ ପରିବାହ କୌଣସି ଉପରିତ ଦୋଷକରି
ଦେଖାଯାଏ କାହିଁ । ପ୍ରକ୍ରିୟ କ୍ଷୟ ଅବା ପ୍ରାଣ
ଧାର କରେ ପୁରୁଷ କୌଣସି ଏ କି ବିଦେଶ
ଅନ୍ତର୍ବାଦରେ ଉପରିତ । ଶ୍ଵାସ ପମ୍ପ ଦେଖିବାର
ଲୋକମନେ ଘେରି ମାତ୍ର କ ବନ୍ଧୁର ସମ୍ମାନ
ପର କାଠ ନବକ୍ଷିତ୍ର ପେରାବିର ପାଠୋପରାଣୀ
ଦେବା ଏ ପ୍ରକ୍ରିୟ ଉପରିତ ନାହିଁ ମନେ
ଏ ଦେଶର ସାମାଜିକ ଲୋକ ବୈର୍ଯ୍ୟରେ ଶା
ଉପରିତ ସକଳ ବିଷୟ ଦେବକ ଜନଜନକୁ
ଶ୍ଵାସ ଅଭିନ୍ନ କି ଶରୀରକୁ ଉପରିତରେ ଆମ
ଦେଖିବ କାହିଁ ମାତ୍ର କିମ୍ବେ ଏହିତ କିମ୍ବେ

-308-

କୁଣ୍ଡଳ ରୂପରେ ।—ଏହିକଲ ହେତୁ କୁଣ୍ଡଳ ହୀର ଏ ବର୍ଷା କିମ୍ବା ରେ ୫୦ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ବିନ୍ଦୁ ଅତ୍ର ଧରିଯାଇ ଦେଖାଇ ଥାଏ ଆଶା ଦେଇଥାଇଁ ଏ ପର୍ମାଣୁ ବିଲାତର ମୋଟ ଅତ୍ର ଅମରତ୍ର ପର୍ମାଣୁ ରେଖା ଦେଇ ରୁହି ଦେଇ କାହାର ପ୍ରକଳ ଦେଖାଇ ସୁଧା କୁଣ୍ଡଳ ହୀର ହେତୁ ୧୦ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଅତ୍ର ଅମରତ୍ର ଦେଇ କାହାର ପ୍ରକଳ ଦେଇ ଆତ୍ମା ଅମରତ୍ର ଦେଇ ଆତ୍ମା ଓ ଅନ୍ତର ବିଦ୍ୟା । ଉନ୍ନତିର ଜାଗାର ନୁହନ୍ତି ପ୍ରମାଣା । ଥମନ୍ତର କୁଣ୍ଡଳର ଦେଖାଇ ପର୍ମାଣୁ ବିଦ୍ୟା କୁଣ୍ଡଳ ହୀର ଦେଇ ପ୍ରାପ୍ତିଷ୍ଠାତା ହେତୁ ଏହା କାହାର ନୁହନ୍ତି ପ୍ରମାଣା । ଥମନ୍ତର କୁଣ୍ଡଳର ଦେଖାଇ ପର୍ମାଣୁ ବିଦ୍ୟା କୁଣ୍ଡଳ ହୀର ଦେଇ ପ୍ରାପ୍ତିଷ୍ଠାତା ହେତୁ

କେବଳ ଉତ୍ସବର ପରମାଣୁ ହେଉ କାହିଁ
ଅବସ୍ଥା କରିବାରେ ମାତ୍ରାଯିବୁ କଲେ ଓ ଏହିରେ
ମୁଖୀଆ ଓ ଯଦ୍ବୁ ହେତୁ ଘୃଷ ଚାର୍ଟାରେ ଯବେନ୍ତିବୁ
ଦିନକଥାରୁ ବଲେ । ଧଳୁର ଏକମାତ୍ର ଆଜୁ
ଗୁରୁର ଯେତେବେଳେ ଦୂରତି ହୋଇଥିବ ଏଥୁପରେ
ହେବେ ଦେଇ ନ ଥିଲା । “ଯତ୍ତ ଉଲେ ରହ
ନାହିଁ” ଏ କେବଳରେ ପ୍ରବାଦ ସାହୁ ।

ନିରଜେଣ ମହାମୁଦ୍ରି— । ଏହି କାଳରେ
ଜୟେଷ୍ଠ ସ୍ତର ପ୍ରସର ଅନ୍ତରୀମାନେ ପରି-
ଦେବତା କିମ୍ବେ କିମ୍ବେ କିମ୍ବେ ହୋଇ ଥିଲୁ
ଯେତେ କ୍ଷେତ୍ର ପାଶେର ଦୂର ଲଙ୍ଘନ

ସବୁ ଜାହନେ ଅଳ୍ପ ଲାଗି ଥିଲେ ତୁମେ
ଶାଶନ ଦୂରତାରେ ଏହିମୁଖ୍ୟମୁଖ୍ୟ ଦିଲ୍ଲି
କୁଣ୍ଡଳରେ ଅନେକ ଦେଖି ଲାଗି ତମି
ପଦିବେ ।

ଶାହୀରଙ୍କ ଦେଖିଲୁଗିଲା— ସବୁ କିମ୍ବା କିମ୍ବା
ଡେଣ୍ଡିଯାର ନିମ୍ନଲିଖି ସାଧାରଣ ଚାର୍ଚି କରିଲୁ
ଯେଉଁ ଯାହେ ଥାଳ ଦଳକୁଣ୍ଡ କହିଲୁ
ଥାଳର ପେଞ୍ଜିଟରେ ବାହାରଅଛି ପଥେ—
ନୀତାପଳା କର୍ତ୍ତାଙ୍କ—ଏକନ୍ଦ୍ରଧର ଡାକ୍ତରଙ୍କ
କାତରେ ଦେଖିବା ରହିବା କମିକ୍ଟେ କୁଠା
ପ୍ରସ୍ତୁତ ଘାର୍

ପରିଧି	କୁଳ ଏଇ ଉତ୍ତରାଜ୍ୟରେ
ବିଦ୍ୟାଲୟ	କର୍ମସନ୍ଧି କମନ୍ୟୁସନ୍
ମୌଲିକ ଚାପ୍ୟୁକ୍	ସୁନ୍ଦର ପାହନୀଥ ପ୍ରକର ତାଙ୍କ ମୂଳ ବିଭାଗରେ
ପାଇଁଶବ୍ଦର ବାହୀ	କମନ୍ୟୁସନ୍
କର୍ମସନ୍ଧି ପାଇଁଶବ୍ଦର	କମନ୍ୟୁସନ୍

କାହୁ ଗର୍ବାସୁ ସାତ ଲଗଡ଼ ଏତ୍ତିକ ଟ ୧୫୦୦
 ଅଳିବଜା ଶ୍ରୀ କୁମାରହେଠ ଏକଳ ଟ ୧୦୦୦
 ପାତ୍ରବଜର ଲକ୍ଷଣ ସହାଯତାରେମୁଲେନ୍ ଟ ୩୦୦
 ମୁଁ ସେ, ଏକ ଗୋଟି ଏକଳ ଟ ୩୦୦
 ସର ରୋତାଥିତ ଟ ୩୦୦
 ସୁଖ କୁଷ୍ମାଣ୍ଡନ କରନ୍ତୁ ଟ ୧୮୦୦
 କାହୁ ମଳ ଗୌରୁଆ କୁତି ଏକଳ -
 ଅନ୍ତକୁ ଅନ୍ତରେ ଚିହ୍ନାଟାରେ କେବଳ
 କାଳାବାହ ଟ ୧୫୦୦

ପୁରୁଷ ହିତରଙ୍ଗି ସମ୍ମାନ
ସାହିତ୍ୟ ଦିଃ କଥ ମୁଲିବ ଦଖିଲ ମୁଲିବ
କିମିତରେ ଏକବେଳେ ଯତ କାହାର କାହାର କିମିତରେ
ଯତ ସୁଲିଲ କୋଟିଏ ମହା ସମ୍ମାନ ଅବେଳେ
କିମିତରେ ଯତ କାହାର କାହାର କିମିତରେ
ଯତ କୋଟିଏ ମହା ସମ୍ମାନ ଅବେଳେ
କିମିତରେ ଯତ କାହାର କାହାର କିମିତରେ
ଯତ ସୁଲିଲ କୋଟିଏ ମହା ସମ୍ମାନ ଅବେଳେ

କାଳଙ୍ଗ ପ୍ରାସର କୁତେଖୀରୀ, ଲୋହପ୍ରକାଶ
ଯୁଦ୍ଧ ବାହୁ ଉତ୍ତରପାତ୍ରପୁଣ୍ଡ ନାହାଗାନ୍ଧି
ମାତ୍ର ଏହୁରେ ୬୫୦ ଲିଟରର ପ୍ରୋଟିଏ
ପ୍ଲାଟ ସ୍କ୍ରିପ୍ଟ ପ୍ରାର୍ଥିତ ହୋଇ କୁରଚୁରୁ
ଜାଗନ୍ମନ ପାର ଓପେନର ପରିମାଣ

ବୁଦ୍ଧିମୋରଙ୍କ ନାମେ ନିଷାଚନ ଧାର ଦୋଷରୂପ । ଶେଗଲେ କିନ୍ତୁ ଏହାରେ କିମ୍ବାକେ ଏଥିରୁ କୈପରିବେ କି ?
ଯତିଜିଥିପାଇଁ କେତେ ଗାଲ ଦେବତାର
କାଳ ଅଧିକୁ ପାଦାର ଟକା ଏହା ହୋଇ
ଯୁଗ ଉଦ୍‌ବୃକ୍ଷ ଫଳବ୍ସି କାରେ ପଥାର
ତେଣୁ ମେଘନାରକ ବସୁପରେବେ କି ?
କାହା ଝରନେ କୁର୍ରିନ୍ସାଠାରେ ସୁରଭିର
କିମ୍ବାର ସାର ହୋଇ ଥିଲ ।

କରି ଜେବୁରେ ପ୍ରଦେଶ କହି ବନ୍ଦି
ହେବେ କହିଥାଏ ହେଲିବା ମରିଯୁ ମାହାତ୍ମା
ମଳିବା ହେବୁର କହିଥାଏ ହେବେ କହିଥା
ଆହୁଗୋଟିଏ ବୃକ୍ଷ ଦୃକ୍ଷ ଚାତାରେ
କହିଦେଇ ପାହାର ଦେଇ ଧରି ଦୂରିତ୍ତି
ଦେଇ କୁଳିପବେ । ମେନଙ୍ଗାବରାତିର
ଜୀବ ଧରି ପାହାର ଦେଇ ଅଜଣ୍ଠା । ଅଜଣ୍ଠା
ଜୀବ ପାହାର ଦେଇ ଅନୁଷ୍ଠାନ ପାହାର ।
ଅଜଣ୍ଠାର ମୁଖରେ ଗାନ୍ଧିଜୀର ହେଉ କହନବ
ଦେଇବ ହୋଇର ଗୋବିମ୍ବାନ୍ଧିର ବନ୍ଦି
ଦେଇ ଦୋଳାନ୍ତରୁ । ଆଶ୍ରମରାଜୀରେ ଝମା
ଦେଖି ଥିଲାର ମନୁକଥ ପରିଷ କହାପରିଷ
ଦେଇ ସବେ ପାହାର ।

COPIERES 9

ଏମ୍ପୁଦରେ ଅଛ ସନ୍ତତିଜଳର ସହି
କୁଣ୍ଡଳର ଶୁଦ୍ଧ ଅଳଟରେ ଦିଷ୍ଟିଲାଖ
ଦମ୍ଭିତେଜର ଶୁଦ୍ଧରେ କ୍ଷେତ୍ର ପରିମାଣରେ
କିମ୍ବା କୋଣଥିବାର ଦେଖାଯାଏ ।

ରାଜ୍ୟପକ୍ଷ ଦେବିକାର ଏହାହିଲାରେ ସ୍ଥିତି
ଭାବ୍ୟାପରି ଏବ ଅଶ୍ରୁଧୂମି ଦୋର ଆମ୍ବଳାର
ହରାନ୍ତକରୁ ଅଛ ମହାରାଜୁ ଉପରେ ଅଗ୍ରତ୍ତା
ଦେବିକି ପ୍ରକଳନାରେ ଅମ୍ବଳାରେ ଏହା
ପରିଚାର ମହାରାଜୀରେ ଦହଳି ତୁମ୍ଭକରି
ଏଇ ପାଇଁ ପଣ୍ଡିତ ଏବ ଅଶ୍ରୁଧୂମି ଅକୁଆ
ଯରୁ ଦୁଃଖାନ୍ତିକାର ନରୁ ଭୋଗିମାରେ । ନର୍ତ୍ତ
ମଠ ଦେବା ବ୍ରିପ୍ତିର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଘର ଦୀର୍ଘ ପାଇଁ
ଦର୍ଶନ ପାଇବାକାରୀ କାହିଁକିଅନ୍ତର ଦୋର
ହରାନ୍ତକରୁ କଥାପଥାରୁ ଶୀଘ୍ର ପନ୍ଥ ପଢ଼ି
ହେବାର ଅନ୍ତରି ॥

ପ୍ରାଚୀକାଳର ଅଭୟ ମନେଁ ଏହାକାର
ଦ୍ୱୟବ୍ୟାପୀ ହିତ ମାତ୍ରରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରି
ଏ ଦ୍ୱାରା ତତ୍ତ୍ଵବ୍ୟାପୀ ସେବାରେ ମନୁଷ୍ୟ
ଦ୍ୱୟବ୍ୟାପୀ ଗୋମେଜାହ ପ୍ରତି ଧାର୍ଯ୍ୟକୁ
ଛାନ୍ଦେଶ କ୍ରେତ କେବିଲାକୁ ପଢ଼ିତ । କେବେ
ଦେଇ ? ଏ ମନ୍ତ୍ର ଖାଲିଲାନ୍ତିରୁଷ୍ୟର ଅଛି
ଦେଇ ? ହାମ୍ବକୁ ଅହାମୀ ମାତ୍ର ଚାକମରେ
ମେହେ କିମ୍ବାତି କାମକାଳିକୁ ସେଇ କାହିଁ-
କାହିଁରେ କାହିଁରେ କେବାର ସବ୍ୟ
ଦେଇଯାଇଲେ ଏ ଅସ୍ତ୍ରକର୍ମୟର ପରମାଣୁରାତା
ଦୁଷ୍ଟଜୋଯି ପାରିବ । ଏକମୁଖ୍ୟ ଆମ୍ବମାତ୍ରରେ
ପରାମ୍ପରା କେବାର ଦ୍ୱିତୀୟର ପରମାଣୁରାତା
ପାଠମାର୍ଗ ।

କେ ଅନ୍ତରେ ଯାଦାରୁ ଏହି ଜୀବଜୀବନ
ଲାଗୁ ଓ ଜୀବନମୋଦରର ବାହିରେ ତଥା
ମାହି ଏହି ଦେଖାଇବା ।

କବିତା ପ୍ରକାଶ

©2013 KET

କାନ୍ତିର ମହାଦେଵ ପାତାର ଶଖର କର । — ଶୁଭାବ୍ରତ କାହାର
ପରିଧିଲାଗ ପ୍ରଥମ ପ୍ରସର କରିବ ।

କୁ ଦେବନାଥ ମହାନ୍ତି, ଏ ପ୍ରେସରି ଏବଂ ଶ୍ରୀ ରେମୋନାଫଟିକ ମୁଣ୍ଡ, — କାଳୀଙ୍ଗ ବିଦ୍ୟାଜ୍ୱାଲ ଗ୍ରିଢ଼ ଅନ୍ୟମୁଖ ହେଉଥିଲା— ବିଦ୍ୟାର ଉଦ୍ଦର୍ଶକରଙ୍କ ହୃଦୟେ କାଳୀଙ୍ଗ ଅବଧିକାରୀ ବାବୀ କ କିମ୍ବା ମୁହଁଦିନରେ ଅଗ୍ରଚନ୍ଦ୍ରା କରିବା ଉଚିତ ନାହିଁ।

ଭ୍ରତର ସେବା ପ୍ରକଟ ।—ଏହାକଣ୍ଠେ ଶେଷ
କି ଅଗ୍ରାହି ଓ ଏପ୍ରାଚି ମହିନରେ ଧାର୍ଯ୍ୟବି
ମନ ପ୍ରକାଶ ଦେଇଲାକୁ । ଯୁଦ୍ଧକ ଯୋଜନା
ହେ ହୃଦେ ଘର୍ଷଣ ପାଇଲାକ ପ୍ରକାଶ କ
ବନ୍ଦାଜ ହୁଅଇ ହେଲା ।

ଶୁଦ୍ଧରେ ପାଞ୍ଚବୀ— ଏ ସନ୍ତ ମେଳ
ମନୋ ?” ପ୍ରତି ମୂରିରେ ପ୍ରକଟିତ ବିଜ୍ଞା-
ନ ପ୍ରକାଶକରଣ କେବଳ ଉଗାଇ ଦେବ
ଆବଶ୍ୟକ । କେବଳ ପ୍ରତିକ ପାଠକର ହସ-
ତାର ଥାଇଲେ ସମୟରେ ନିଷ୍ଠାଯୁ ସ୍ଵପ୍ନର
କ୍ରୂଣ ପ୍ରଭାବ ଦେବ ।

ଭବୋକ ପଦାର୍ଥ ।—ସବୁ ସମୀକ୍ଷାରେ
ପରାମର୍ଶ ଦେଇଥିଲା ତୁମେ ଏହି ପଦାର୍ଥ କହି-
ଆଇ ନ ପାରେ ।

ଗୋଟିଏ କ୍ଷତ୍ରୀ—ଶୁକାଲବେ
eationally better than the nominee
backed by him and his party.

କେବଳ ଏହି ପାଇନ ତଥା । Conference from Mr. Surendra Nath Banerjee and some absentee Landlords (e. g. Maharajehdrifaj of Bardwan and the like) who have Zemindaries for over half a century in Orissa.

ପ୍ରଦୀପ ମୁଦାରେ ଲେଖ କୁନ୍ଦର ମେସର
ସମ୍ମାନୀ ଏବଂ ଶ୍ରୋଭାତ୍ମା ହବତ୍ତରୁକିଳ ଅଧି-
ମରେ ଜୀବନକା ଅବସ୍ଥା ? ଯାହା କିଛି ତା
ହେବେ ଅଟଙ୍ଗଟି ପତ୍ର ପିଲାଗ ହେବ ।

ପ୍ରେରଣା ।

ପତ୍ର ପ୍ରେରଣା କେନ୍ଦ୍ର ମିଶ୍ନେ
ଅମ୍ବାନାନେ ବାଢ଼ି ହୋଇ ।

I The organisers of the Conference, in the exuberance of their enthusiasm, had originally decided in their Resolution VII to prescribe a law to be thrust down the throat of poor Orissa that the interests of the Bengalees (i. e. the Neo-Settlers) in Orissa and Oriyas were identical; but they soon found out to their grief that it was not an easy task. So after some passage of arms after the closing of the proceedings of the first day, they were compelled to modify it, and this modification had the effect of striking the veritable death-blow to the aspiration of the Conference. To make the point clear, it is admitted on all hands that the interests of the Domiciled Bengalees who have adopted Orissa as their home and have no home elsewhere except in the villages of Orissa are identical with those of the Oriyas; but the relations of the Neo-settlers with the Oriyas not being such (otherwise there would have been no need of modifying Resolution VII) the former cannot logically assert that their interests are identical with those of the Domiciled Bengalees.

They have their homes in Bengal and their sympathies are centred outside Orissa. Under these circumstances it is a pity that these gentlemen could be elected as President and Secretary of a Conference pretending to watch the interests of the Domiciled Bengalees and the Oriyas. There can have been no objection or protest against a Conference of this class of men styled as *Temporary Settlers Conference* or the like, but their attempt to link the Domiciled Bengalees with them (as this linking will prove prejudicial to the interests of the Domiciled Bengalees) is fraught with danger. The lot of the Domiciled Bengalees is so indissolubly connected with that of their Oriya brethren that they cannot but stand side by side with one another in prosperity and adversity. But the position of the Neo-Settlers is quite different. There is every likelihood of their deserting and barging whenever they would not find it profitable to continue their stay in Orissa. But the position of the Domiciled Bengalees of Orissa has been clearly defined by the Government from time to time and is not

ସାପୁତ୍ରି ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା ।

THE UTKAL DIPIKA.

Cuttack, Saturday the 12th May 1917

ଶେଷାହୀ ୧ ୦୫ ୧୯୧୭ ବାର ପରିଚାର

ଏ ପତ୍ରର ଉପର ଉତ୍ତର ପରିଚାରର ପରିଚାର ସମ୍ବାଦପତ୍ରର ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରକଟିତ ହେଲା

୧୯୧୭ ମୁହଁ ଜାନ୍ମିତିର ପରିଚାର
ଏ ପତ୍ରର ଉପର ଉତ୍ତର ପରିଚାର ସମ୍ବାଦପତ୍ରର ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରକଟିତ ହେଲା

ବିଜ୍ଞାପନବିଦ୍ୟା

କାନ୍ତିରାଜର ଉତ୍ତର
ପରିଚାର ପରିଚାର—

ପ୍ରଦୀପରେ ପରିଚାର କାନ୍ତିରାଜ
କାନ୍ତିରାଜ ୨୦୧୫ ମାର୍ଚ୍ଚି ୨୦୧୫ ମାର୍ଚ୍ଚି
କାନ୍ତିରାଜ ୨୦୧୫ ମାର୍ଚ୍ଚି ୨୦୧୫ ମାର୍ଚ୍ଚି

୨୦୧୫ ମାର୍ଚ୍ଚି ୨୦୧୫ ମାର୍ଚ୍ଚି ୨୦୧୫ ମାର୍ଚ୍ଚି
କାନ୍ତିରାଜ ୨୦୧୫ ମାର୍ଚ୍ଚି ୨୦୧୫ ମାର୍ଚ୍ଚି
କାନ୍ତିରାଜ ୨୦୧୫ ମାର୍ଚ୍ଚି ୨୦୧୫ ମାର୍ଚ୍ଚି
କାନ୍ତିରାଜ ୨୦୧୫ ମାର୍ଚ୍ଚି ୨୦୧୫ ମାର୍ଚ୍ଚି

କାନ୍ତିରାଜ ୨୦୧୫ ମାର୍ଚ୍ଚି ୨୦୧୫ ମାର୍ଚ୍ଚି
କାନ୍ତିରାଜ ୨୦୧୫ ମାର୍ଚ୍ଚି ୨୦୧୫ ମାର୍ଚ୍ଚି
କାନ୍ତିରାଜ ୨୦୧୫ ମାର୍ଚ୍ଚି ୨୦୧୫ ମାର୍ଚ୍ଚି
କାନ୍ତିରାଜ ୨୦୧୫ ମାର୍ଚ୍ଚି ୨୦୧୫ ମାର୍ଚ୍ଚି

କାନ୍ତିରାଜ ୨୦୧୫ ମାର୍ଚ୍ଚି ୨୦୧୫ ମାର୍ଚ୍ଚି
କାନ୍ତିରାଜ ୨୦୧୫ ମାର୍ଚ୍ଚି ୨୦୧୫ ମାର୍ଚ୍ଚି
କାନ୍ତିରାଜ ୨୦୧୫ ମାର୍ଚ୍ଚି ୨୦୧୫ ମାର୍ଚ୍ଚି

କାନ୍ତିରାଜ ୨୦୧୫ ମାର୍ଚ୍ଚି ୨୦୧୫ ମାର୍ଚ୍ଚି
କାନ୍ତିରାଜ ୨୦୧୫ ମାର୍ଚ୍ଚି ୨୦୧୫ ମାର୍ଚ୍ଚି
କାନ୍ତିରାଜ ୨୦୧୫ ମାର୍ଚ୍ଚି ୨୦୧୫ ମାର୍ଚ୍ଚି
କାନ୍ତିରାଜ ୨୦୧୫ ମାର୍ଚ୍ଚି ୨୦୧୫ ମାର୍ଚ୍ଚି

କାନ୍ତିରାଜ ୨୦୧୫ ମାର୍ଚ୍ଚି ୨୦୧୫ ମାର୍ଚ୍ଚି
କାନ୍ତିରାଜ ୨୦୧୫ ମାର୍ଚ୍ଚି ୨୦୧୫ ମାର୍ଚ୍ଚି
କାନ୍ତିରାଜ ୨୦୧୫ ମାର୍ଚ୍ଚି ୨୦୧୫ ମାର୍ଚ୍ଚି
କାନ୍ତିରାଜ ୨୦୧୫ ମାର୍ଚ୍ଚି ୨୦୧୫ ମାର୍ଚ୍ଚି

କାନ୍ତିରାଜ ୨୦୧୫ ମାର୍ଚ୍ଚି ୨୦୧୫ ମାର୍ଚ୍ଚି
କାନ୍ତିରାଜ ୨୦୧୫ ମାର୍ଚ୍ଚି ୨୦୧୫ ମାର୍ଚ୍ଚି
କାନ୍ତିରାଜ ୨୦୧୫ ମାର୍ଚ୍ଚି ୨୦୧୫ ମାର୍ଚ୍ଚି
କାନ୍ତିରାଜ ୨୦୧୫ ମାର୍ଚ୍ଚି ୨୦୧୫ ମାର୍ଚ୍ଚି

କାନ୍ତିରାଜ ୨୦୧୫ ମାର୍ଚ୍ଚି ୨୦୧୫ ମାର୍ଚ୍ଚି
କାନ୍ତିରାଜ ୨୦୧୫ ମାର୍ଚ୍ଚି ୨୦୧୫ ମାର୍ଚ୍ଚି
କାନ୍ତିରାଜ ୨୦୧୫ ମାର୍ଚ୍ଚି ୨୦୧୫ ମାର୍ଚ୍ଚି
କାନ୍ତିରାଜ ୨୦୧୫ ମାର୍ଚ୍ଚି ୨୦୧୫ ମାର୍ଚ୍ଚି

କାନ୍ତିରାଜ ୨୦୧୫ ମାର୍ଚ୍ଚି ୨୦୧୫ ମାର୍ଚ୍ଚି
କାନ୍ତିରାଜ ୨୦୧୫ ମାର୍ଚ୍ଚି ୨୦୧୫ ମାର୍ଚ୍ଚି
କାନ୍ତିରାଜ ୨୦୧୫ ମାର୍ଚ୍ଚି ୨୦୧୫ ମାର୍ଚ୍ଚି
କାନ୍ତିରାଜ ୨୦୧୫ ମାର୍ଚ୍ଚି ୨୦୧୫ ମାର୍ଚ୍ଚି

କାନ୍ତିରାଜ ୨୦୧୫ ମାର୍ଚ୍ଚି ୨୦୧୫ ମାର୍ଚ୍ଚି
କାନ୍ତିରାଜ ୨୦୧୫ ମାର୍ଚ୍ଚି ୨୦୧୫ ମାର୍ଚ୍ଚି
କାନ୍ତିରାଜ ୨୦୧୫ ମାର୍ଚ୍ଚି ୨୦୧୫ ମାର୍ଚ୍ଚି
କାନ୍ତିରାଜ ୨୦୧୫ ମାର୍ଚ୍ଚି ୨୦୧୫ ମାର୍ଚ୍ଚି

NOTICE

Wanted an Oriya teacher for the Hazaribagh Reformatory School on Rs. 20 per month. The candidate must have passed the 2nd Departmental Examination of the Cuttack Training School & should state his present age.

Applications with copies of testimonials will be received by the undersigned up to the 14th May 1917.

Cuttack } W. V. Duke
7-5-1917 } Inspector of Schools,
Orissa.

WANTED

For the I. A. Classes attached to the Ravenshaw Girl's School at Cuttack.

A Lady graduate on Rs. 150, a month to teach Botany & Mathematics. The appointment will for the present be made on a temporary basis. Applications should reach the undersigned not later than the 30th of May, 1917.

Ranchi, } Nalini Mohan Das Gupta,
7-5-1917 } Offg. Asstt. Director of
Public Instruction, Bihar
and Orissa.

NOTICE

Wanted a second Pupil for the Guin Training Senior at Nilgiri on Rs. 15, per month. None need apply who has not passed the final examination from the Training school at Cuttack. Application will be received by the undersigned up to 20-5-17.

Satya Ch. Chandra,
Superintendent,
Nilgiri State.

WANTED

1. Office—Offices of the Executive Engineer, Cuttack Division.
2. Post-vacant & pay—Record Supplier on Rs. 12 per month.

3. Qualification required—Candidate who has office experience and is Matriculate and writes a good hand.

4. Officer to whom application should be made—Executive Engineer, Cuttack Division.

5. Date by which application should be made—1st June 1917.

Copies of testimonials should be attached to applications which will not be returned. The application should be in the candidate's own hand-writing. The selected candidate will have to join at once and will be on probation for 6 months.

J. Saha,
Executive Engineer,
Cuttack Division.

NOTICE

Notice is hereby given to the Public that the District Board portion of the Vyassorobar Keonjhar Road 18 miles and 5 furlongs in length from Vyassorabar station to Jorda boundary of Keonjhar will be closed to traffic from 1st June to 30th September 1917 for consolidation of metals.

District Engineer,
26-4-17, Outback

NOTICE

Wanted three competing clerks for the Cuttack Municipality on a salary of Rs. 15 per month. The applicants must have fair knowledge and experience in Oriya & English accounts. The selected candidates will be on probation for 6 months and will have to furnish a cash security of Rs. 50.

Applications stating age with copies of testimonials will be received by the undersigned up to 31st Instant.

Cuttack } Chairman
7-5-1917 } Cuttack Municipality

NOTICE

Wanted an experienced Oriya knowing clerk for the Kanika Raj office at Raj Kanika. Salary from Rs. 25 to 40 p. m. according to qualification. The selected candidate must have to join at once and furnish a cash security of Rs. 200 only.

Applications with testimonials (which will not be returned) will be received by the undersigned upto the 19th May 1917.

Supervisor
Kanika Raj
P. O. Kanika

ମୂଳ୍ୟ

Little's Oriental Balm.

ଅଧିକ ପରିମାଣ ରେ କାମ କରିବାର ପରିମାଣ

କାମ କରିବାର ପରିମାଣ ରେ କାମ କରିବାର ପରିମାଣ

ମହାତ୍ମା ପିଲା ମୁଖ୍ୟ ଉପରେ କମିଶ ଦିଲୋ
ଧାରୀ ।

ପୁନଃଶାତ କରିବାର ଏ ମରାଜଙ୍କ ଉତ୍ତରିଣୀ
ପ୍ରକଟେନ୍ତି ପୁନଃକରିବ ସହାଯ ପଦେ ଉତ୍ତରିଣୀ
ବିଭିନ୍ନ । ‘ଆମେଗାକେ ଆଶ୍ରାଦର୍ଶୀ ଉତ୍ତରିଣୀ
ସୁନ୍ଦରାତେ ପରିଯୋଗପର୍ବତୀ ପଦିଶ୍ରୀ’ ପାଠ
କରିବେ ।

କମ୍ବଲାଙ୍କ ପର୍ବତୀ ।

ଇପାର କଳ ଅନୁରୋଧ କରିବା ମୁଦସି
ଅହାଜିଲାଙ୍ଗେ ବୁଝିଗଲ ନାମକ ଜିଲ୍ଲା ଖମୀ
ଯଥାକୁ ଚୋଟିଏ ପରେତୁ ମରଦିଆ କରିଥିଲା ।
ପାଇବ ତଳ ପଞ୍ଚମାକେ ପ୍ରମାଣ ବହି ଉପ-
କ୍ରିୟ କୃଷଣର ପମ୍ବକ ଘୃଣିବେଳୁ ବେଶ୍ଟର
ଲୋକରେ ଖେଳ ଦାଖିବୁଗ କେବି କେବିପ
ମଧ୍ୟବନ୍ଧୁ ବୁଝିବାରୁ ପାଇ କହିଲେ
“କୁମେ କାଳ ବନାଇଛୁ । ମୁଁ କୁମୁଦ + କର୍ତ୍ତା
କାରିବାଟୁ ଦେବ, ଆସ” । ଧୂମ-ମେତ୍ରର କହିଲ
ମନୋକୁ କଲ ଫଳିବା କମାନ ପାଇଲା

ମାତ୍ରକ ଶୁଦ୍ଧିକରଣ ସମୟ ପ୍ରମାଣ ଦେଖିବା
ଦୁଇଜୁ ଗୋଟାଏ ହେଉ ଅବଲମ୍ବନ କରି ସମୟ
ବନ୍ଦିଯୁଦେ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଧରନା ଧରିବା ଉଚିତ
ଏହି ତ ମଧ୍ୟାହ୍ନରକଳାରେ ହେତେହ
ପ୍ରକାଶକରିବାକୁ ପାର୍ଶ୍ଵଧର୍ମାନଙ୍କ ପ୍ରକାଶ
ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଛି ।

ଏ କେବଳ ସମ୍ମାନ ପ୍ରେସର ଛଳକୁ ଉଚିତ
ସବେ ସତ୍ତ୍ଵ ଅଭିନମ ଦୋଷସି ସମିକୃତ ଲେଖ
ବିବାହ ସମ୍ବୂଧନ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଲକ୍ଷ ଓ ଏହି ଅଭି-
ନମାମକ ନିଯମରେ ଧାର୍ଯ୍ୟାନୁବାଦ ଦେଖିପର
ତା ଅଭିନମ ମନ୍ଦିରର ଓ ଜୀବାର ସତ୍ତ୍ଵ-
କେମା ଓ ଚ୍ରୋଣ୍ୟ ଏକ ସମ୍ମାନ ସମୟ କିମନ୍ତେ
ଧରେବଳ କାମକୁ ହେତୁ ଜୀବାତ କେଣେକି
ବଥା ଉପରେ ତର ମନ୍ଦିର ବାରହୋଟରେ
ଗୋଟକ ଦ୍ୱାରା କରିଅଛୁ । ମହିମାର ତାମନ୍ଦିର
ଏହି ହାତକୁଟାଟ ପଲକ ତର ମହିମାର
କିମ୍ବା ପୁଣି କରିଅଛୁ । ମହିମା ତାମନ୍ଦିର
ଦେବତା ଦ୍ୱାରାଖାତ ଆଛି । ପଳାପାଳ ପରେ
କାହିଁବି ।

ଅମୁଗ୍ନାକ୍ଷର ଅବସ୍ଥା ।

କଥାରେ । ଦୁଇତିମଧ୍ୟ ମଧ୍ୟ ଅଛିଲୁ କଥ-
ଗରେ ଉଚ୍ଚବାହୁ କଲେଷକ । ଏହି କଥା-
ଖାହାନ୍ତି । ସେ ଏ ପ୍ରଳୟ ବନାନ୍ତି ପ୍ରାଣ
ଯୁକ୍ତାମ୍ବେ ଦେଇଦିବରୁ ମାତ୍ରାମି କୁରାଣ
ପ୍ରାପ୍ତ ନରଶରେଠାନ୍ତା । କେବେ ସଜ୍ଜରେ
କେବଳ ବିକ୍ଷେପ ଦୟାପୁରେ ବାଚାନାତି ଧର-

ନେଟିପ୍ରି କହ ପୁଣ୍ୟଗାନାଳର କବିତ, ଶାକ ତ
ପୁଣ୍ୟ ଦସାତଳ ପରିଷ ଓ ଅନ୍ତମର ଦେଇ
ନିର୍ମିଲେ ଚତବ ନାହିଁ । ଖାନ ମୁନ୍ଦର ପରି-
ପରିବା ତେବେ ଲକ୍ଷ ଦିଅ ପ୍ରଭାବ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଶାହୀ
ଦୁଃଖ ପୂର୍ମର୍ଥ କୋପତ୍ରି । ଅନୁଧା ଦେ ଶ୍ରୀ
ପ୍ରପାତ ଦେବାରୀ ଅମ୍ବେଶଜଳ ଦୁଃଖ ପଦ
ଦିବାତ ଶାକାତ ଶେତେ କମଳର ଦୋହାରାଜେ
ମେହପରି ମୁକରେ କାଳ ଜୀବ ଯଜେବା ଉପର
ମୁଦେବ କାଳ କବାଳାର ମହାମାରି କବିତ୍ରେ
ମହୋତସ୍ତ ସେବନ ପୁରୁଷ ପରାତେ
ବିନିଭାବରେ ଶାକ ବହିରେ ଯେ କେ କିମ୍ବା
ରୋମ ପୁର୍ବାବି ପଢ଼ିଲୟୁ । ଅମ୍ବେଶନେ
ଆଶୀର୍ବାଦ ଏ ବହି ସଂଗ୍ରହରେ ଝରିଥାଏଁ ।
ବର୍ତ୍ତମାନ ଅମ୍ବେଶକୁ ଘରମାନେ ମୁକାଯେବ-
ବେ ପାଇ ଦେଉଥିବାରେ ପ୍ରାଣକୁ କୁଟ କର
ଦେଇବ ଶୌଭିତ ସହାଯେ ଆଖା ରହି ସୁତ
ମୁକୁତବୀନୁହ ବିପଦ ଓ ଅଶୀଠ ଧର୍ମଯରେ
ଜଳିବ କୋଟ ଓ ଦ୍ୟୁତିଦ୍ୱାରେ ମାନ୍ଦି
ଅମ୍ବେଶନେ ଅନନ୍ତକୁ ଦେହୀ ଓ କି ଅମ୍ବେଶ-
ବର୍ତ୍ତ ଅବ୍ୟାବ ଯୋଗ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିପାରିବ
ଅବତାରପ୍ରତିକୁ ହାତେ ଛାବି ଧନ ପ୍ରାଣରେ
ବଜ କୁଞ୍ଚ ବୋଲି କଢ଼ି ଝରୁଥିବା ସମ୍ଭବର
ଅମ୍ବେଶତେ ଆଶାର ଅଜ୍ଞାନ ଦେଖି କିମ୍ବା
ଶାକ ଦେଖି କହାଣେ ସବସରାଜ ରୋମ
କାଳର କହୁ ପଦାକୁ ବାରାହାର ଦେଇବ
କରିଅଛନ୍ତି । କଲାବନ୍ଧ କରିବ ଦୟା କିମ୍ବା
ଅଶା ଦେଇବ ଚୌରକ ବଢ଼ିବ ଶାହାଙ୍କ
ଆଖା ଦେଇବାରେ ଏକାକୁ ଉତ୍ସାହିତ ହୋଇ
ପର୍ବତ ପଥର କି ଅନ୍ତରେ ଅନ୍ତରେ
କୁଣ୍ଡ ପଦବାରା ଦେହୀ କାହିଁ ଓ ଅମ୍ବେ-
ଶବ୍ଦ ଅବସ୍ଥା ରଖିଥିବ ।

ମେଦିନୀ ପାତାଳରୀ ପଦ୍ମାଶ୍ରୀ

କାହାରୁ ଅମ୍ବେଳାକେ ତାଣି ଦୂରକ ସହି-
ବାରରେ ଏପରି କରିବ ଯାଦ ପ୍ରଦେଶ କମ-
ଲାଟ୍ । କେତେବାକୁ ଏହାର ଜଳକ ଗୋଟିଲୁ
ଅମ୍ବେଳାକେ ଉଚ୍ଚପ୍ରଦରେ ହୁଏଥିବ ନିମିତ୍ତ
ଅନ୍ତରେଖ କରୁଥିଲୁ । କୋରବା କାହାକୁ
ବାହୁଦି ତଃ କଲାକ ଦିଲି ।

ଅନ୍ତରେଖ । “ଅମ୍ବେଳାର” ରହିବା ଯେତେବେଳେ
କରୁଥିଲୁ ଯେ ଅମ୍ବେଳାକେ ଏ ବୟସରେ
ଅବସ୍ଥା ଅବସ୍ଥରେ ଅନ୍ତରେଖ କରିପାରୁ ଦିଲା
ଏବଂ ଅମ୍ବେଳାକେ ଆଶାଧ୍ୟ ଦୁଃଖ ପ୍ରଦେଶ
ନାହିଁ କରୁଥିଲୁ । ଦେଖିବ ଅବଶ୍ୟକ ବାକି
ବାର ହଜା ହେବ ଓ ପକ୍ଷ ପାଞ୍ଚି ଦିଲା

-101-

ମୁଦ୍ରାବଳୀ ଲପତ୍ତି ।

କର ନିଜମାତେ ଶିଖିଛି ପୁଅକୁ ଖଲାଇମାଟ୍ର
ପରାଇ ଦିଲାଖୀର ନୁହାଇବ ଧର୍ମୀ ଶେ
କଳାଙ୍ଗ ସ୍ଥାପନେ ଉତ୍ସାହିତ ହୋଇଥିବ ।

ବାଲକନେତ୍ରିକ ଅନୁସଂଧାନ

ଏ କରୁଣରେ ମର ସୁରୁବାର ପ୍ରାଣ
କାଳରେ ଏହି ଅଭିଭବ ଦୟା ପଢ଼ିଥିଲା । ଏହି
ଗଣେଶବାବୁ ତଥାରୀ ତେବେଳ ନା ରୁ ଅଭିଭବ
ମୁଖୋଧ୍ୟାମୟୁଷ ବୁଝ ସମେତ ଅଚ୍ଛେଷକ
ବାହାର ସୁର ଶଶାଙ୍କ ମୁଖୋଧ୍ୟାମୟୁଷରୁ କୁଳ
କରି କେଇପାଇଛନ୍ତି । ଧାରାକୁ ବଳିଦାତା
ଏହି, ଏହି, ସି ଅଧିକ ତତ୍ତ୍ଵବିଦୀ ଅବ୍ଦି ଏହି
ଦେଖିଲୁ ଏ କମବଳୁ ଆହିଥିଲୁ । ଗାହାର ପରି
କିନ୍ତୁ ।

ସେହିକାଳ ପ୍ରାଚୀକାଳରେ ଥିଲି
ମୋଟ ଘର ଅନ୍ୟକାଳ କୋର୍ପ୍ସଗାର ଥିଲା
ମାତେ ଶୁଣୁଥିଲା । ଦାରୁ ଜ୍ୟୋତିଷକ
ମେତ କିମ୍ବୋଗ୍ରୂ ଧୂଳର ଅନ୍ୟ
କିମ୍ବା ଘରେ ଯୁଗାର ପହିଛ କୋର୍ପ୍ସ
ବାହୁର ମେତିକାଳ କରେଇଲା ପରିବ୍ରାନ୍ତ
କୁରାଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧେ କେବେଳ ପ୍ରକାଶ ପାଇଲା
ଆହିଥିଲା । କରିବାରେ କରିବା ପ୍ରକାଶ
ପାଇଲାବା କିମ୍ବାକ ଉତ୍ତାଧୂର ଫର୍ମିବାରେ

ପ୍ରକାଶକ ସମ୍ପଦ

ମୁକ୍ତ ସର୍ବଦୀପୁ ମନାଦି ତାର୍ଯ୍ୟ ତରିଗାତ
ଓଡ଼ିଆରୁ କୁଳ ସଂଗ୍ରହ ହୋଇ ପଠାସ
ଶୁଣାଇ ଅମେସାଟେ ଏଥ୍ର ପୁଣେ ଲୋଭିତୁ
କୁଳିଯାଇଲେ ଧାରହ ଓ ମେଥପୋଟିନି
ଯାଉଇବାକୁ । ସମ୍ମତ ଭାବରୁକୁର୍ବା ନ
ସଞ୍ଚାର ଉପରାଜ ପଠାରାଇଛନ୍ତି । ସଂ
ଅତ୍ୟନ୍ତ ଫେଲ୍ଲ ହେ କେବଳ୍ଲହଙ୍କ ଓ ମନ୍ଦିର
ଖର୍ବୀ ୧୦୦ କୁଳ ପଠାରାଇଥିବା ।

ଅତ ଅନ୍ତରେ ଦିଲା । ସର୍ବର ଯେଉଁଳ କଣ
ସ୍ତ୍ରୀ କହୁଥାଏନ୍ତି ଏହିରେ କୁଳମାନ
ଚାଲିବି ଶୁଦ୍ଧା ସହିବ ସମ୍ମାନକା କାହା
ଆଗରୀ ଯୁଦ୍ଧମାନ ଜୀବନରୁ କିମ୍ବାରୁ
ଜୀବନମୁକ୍ତ ସମ୍ପଦରେ ଆଯାଇ ଦିଲା
ଅରେ ତିଥି, ଭାରତ ଜାତିକାରୀ ଅନୁଭାବ
ହୁଏ ପୂର୍ବର ବୁଝାଇବାରେ ହୁଏ
ଦିଲା ଓ ଉତ୍ସମୀକ୍ଷାରେ ଧାରେ । ଥାଏ
ହୁଏବାଟି ।

। ୧୯ ରାଜେଶ ସମ୍ବନ୍ଧ ଦେଖି
କଣ୍ଠ ପାତ୍ର ଲେଖ ପରି ମାତ୍ର କହି
ଥାଏ କୁଣ୍ଡଳ ଅନ୍ତର୍ଗତ ପରିବହି କହି
ପରିବହି ଉତ୍ସବରେ ଧୀର ଉତ୍ସବ
ଅନୁଭବ କାହିଁ ପ୍ରେସ ଗୋପ ହେଲା କଲ
ପାତ୍ର କାହିଁ ବିଶୁଦ୍ଧ ଫୋର୍ମ୍‌ଲ୍ୟ ।

ପ୍ରକୃତେ ମହିଳାଙ୍କ ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟରେ ଅନୁଭବ କରିବାର ପାଇଁ କାହାରେ ଧର୍ମରେ କେଉଁଥିରେ ନିରାକାର ।

ଏ ପ୍ରାଚୀରେ ତୁମିକମାଟେ ଦେଖି ତୁ
ଦୁଇଲ ପାଇବାହୁନ୍ତି ।
କେବଳ କାମକ ଉପକୁଳ ଦୂରକୁ ତ
ମାରି ବୈଜନିକାଳ ଅନ୍ଧରା
ମୋହରରେ ତରିଥୁମେ ।

91

କିମ୍ବା ନରଜିତ ପୁରୁଷ ସ୍ଥଳ ଭାବୀ
ସୁଭଲ୍ଲା ହେଲେ ଏବଂ ଅଶ୍ଵେନ
ତା ୨୫ ଦିନରେ କରିବିବୁରୁଚିତକାଣ୍ଡୀ
ତା ୨୬ ଦିନରେ କାଳସୁରଠାରେ

କୁଳାନ ପାଦା ସାହେବ ରହିଥାଏଁ ଏହି ଅଧି-
କ୍ଷେତ୍ରରେ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀମତୀ ପଟ୍ଟାବନ୍ଦୀ ସମ୍ମା-
ନ୍ଦରର ଅଧିକାରୀ ଅବଦିଗ୍ନ ଉଚ୍ଛଵରେ । ପ୍ରକୋପି-
ପାଇଲେ ଅଧିକାରୀ, ପଦାନ୍ତର, ସର ବସନ୍ତାଳ
ମହାରାଜ ଓ ପ୍ରମାଣ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରକାଶ ପକ୍ଷ
ଖେଳିର ସଙ୍ଗକୁଳଙ୍କାର ପ୍ରାୟ ସମ୍ମୁଦ୍ର ନେବା
ଉପରେର ହୋଇଥାଏ । ସାହକାରୀ ସମ୍ବନ୍ଧେ
ପ୍ରଥମେ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀମତୀ ପଟ୍ଟାବନ୍ଦୀ ପରିମାଣ୍ୟ
ବନ୍ଦାଦୟ ଅଛି ସରଜ ଅଧିକ ବିଶ୍ଵାସୁତ୍ତେ
ଏ ବିଭାଗ ଦିବେଶୀ ଦୁଃଖ ଦେଇଥାଏ ଏହି
ବାହା କୁଠାପିଲ କାନ୍ତିକରଣକୁ କରିବାର ଦ୍ୱାରାକେ
ଅନୁଷ୍ଠାନିକ କରିଥାଏ । କରିବିବାକୁ ନିଜ ଅନୁମତି
ପାଇଲାଗରେ ଏହି ସ୍ମୃତି ବିଳାବିନେ ସେ ଏହି
ବିଭାଗଟି ହରାଇ କଲାପାତ୍ର ତଥାର ପେଣିର
ଦିକ୍ଷାର କୁଟିପିଲ ବାହା ଅବଧି ପ୍ରକାଶର୍ତ୍ତ ।
ଭାବଗାନୀ ତଥାକାଳ ଜାଗରନ୍—ଏହା ମହି-
କାର ପ୍ରଦୀପ ଏହି ସଙ୍କଳାଫକ୍ତିର । କୁଠାପିଲ
ଆଧୁନିକ ସମ୍ବନ୍ଧା କାହିଁକି ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ମହାବିଦ୍ୟା
ଜାଗରନ୍ କୁଣିଷ୍ଠିକ ଜାଗରାତରାଣିକ କୁଠାପି-
ଲାକୁଳରେ ବିଭାବ ପରି ଅଛନ୍ତି କୁଣିଷ୍ଠିକ
ଭାବରେ ଅବଦି ବହିଅଛି—ଯାହା ପ୍ରଦୂତ ଗବ-
ର୍ତ୍ତ ଗୌରବର ଦିଶା ଅଛି ।

ଭିତ୍ତି ପୁରୁଷ ସନ୍ଧାନ ମୋଟ ଏ ପଥରୀ
ବୁଝ ଦିନୀରୁଠ କୋମେଲୁଳା । ଏହିଏ ପରିମାଳ
ଆଗମେଣ୍ଟ ଉଚ୍ଚମୁଖ ଯତ ମନୋମୁକୁଳରେ ଶୁଦ୍ଧମାନ
ଜଳଦଳ ମାତ୍ର କେବେଳେ ଅଛି ଶକ୍ତିକୁଳ
ସନ୍ଦାରେ ପ୍ରଦର୍ଶ ହୋଇଥିବାରୁ ଏହା କିମ୍ପୁ
ଆହରେ ଶୁଦ୍ଧମୁଖ ହେବ । ହନ୍ତୁ ବଳେବେ
ମୋ କୁଠ ଦିନିଟି ଗଠିବ ଦେଇଥାନ୍ତି । ସୁନ୍ଦର
ସୁନ୍ଦରେଶ୍ଵର ମହୋତ୍ସବ ମାଧ୍ୟମ ଜୟତେ,
ସମ୍ମର୍ଦ୍ଦି ଦିନ ହେଉଥାନ୍ତି । ପ୍ରଦେଶପ୍ରାଚୀରେ
ଆହା କରୁଥିବ କାନ୍ଦାର ସବାର ହୃଦୟର
ହେବ । ଏହି ସଂଗ୍ରହରେ ଯେଉଁଦିନ ଏ କୁଠା
କା ବା ବିହୁରେ ମହା ସୁନ୍ଦରାକୁ ଶୁଭମାନ
ବନ୍ଦନାରୁ ପେମାରଙ୍ଗ କାହା ହଲେ କୁଠାରେ
କରାଯାଇ ।

୧	ପରାମର୍ଶୀକ କାମ—ଚନ୍ଦ୍ରାଚ ପରମାଣ୍ଵ ୧—ଶୁଷ୍ଟିଗୁରୁବାନ୍ଦ ସକାଳବେଳେ ଟ ୧୦୦ ଟା, ଏକାଶକୁ ଶାନ୍ତି ପୁରୁଷ ନନ୍ଦ ପ୍ରଫଲଗେହୁଣ ଟେକ୍ୟୁଲ୍ଟ୍ୟୁ), ଏକମୁଖ୍ୟ ଜୀବା ବାଥ ଘସ ଖାଇଛି ଏବଂ ଟେକ୍ୟୁଲ୍ଟ୍ୟୁ, ଏକ ଅନ୍ତର୍ବିଜନ ପରିବଳ ୧୩୩ ଅଭିନ୍ଦା ଟ ୧୦୦ଟା ଏକାଶକୁ ଖାଲ୍କ ସାଥ କଟାଇଲୁ ଏ ଟେକ୍ୟୁଲ୍ଟ୍ୟୁ ୨—ଉଚ୍ଚ ନେମା ସାଥ ଏଲକ ଏ ଟେକ୍ୟୁଲ୍ଟ୍ୟୁ ୩—ଅନନ୍ଦଗ୍ରେହୀତୁଳ୍ଯ ମା ବାଲକର ଏ ଟେକ୍ୟୁଲ୍ଟ୍ୟୁ ୪—କରନାହାଯାଏ ସାଥ କଟାଇଲୁ ଏ ଟେକ୍ୟୁଲ୍ଟ୍ୟୁ ୫—ଅନନ୍ଦଗ୍ରେହୀତୁଳ୍ଯ ସାଥ କଟାଇଲୁ ଏ ଟେକ୍ୟୁଲ୍ଟ୍ୟୁ ୬—ଜ୍ଞାନକର୍ମଗୁରୁ ବର୍ଣ୍ଣା ଟ ୧୨୦୦ ୭—ଧୋକେଯାହୁ ସାଥ କଟାଇଲୁ ଏ ୧୦୦ ୮—ହୃଦୟ ଅଭିନ୍ଦା ସାଥ କଟାଇଯା ପ୍ରମଦ୍ୟ ୯— ଟେକ୍ୟୁଲ୍ଟ୍ୟୁ ୧୦—କାମିକାର୍ଯ୍ୟାଦି ସାଥ କଟାଇଲୁ ଏ ୨୭ ୧୧—ଶକ୍ତି ମାନ୍ଦୁ ସାଥ କଟାଇଲୁ ଏ ୫୦ ୧୨। „ କରନାହାଯାଏ ସାଥ କଟାଇଲୁ ଏ ୧୦୦ ୧୩। ଟେକ୍ୟୁଲ୍ଟ୍ୟୁ କୁଣ୍ଡଳ ଟ ୧୦୦୦
---	---

ସାପ୍ରାଚିକ ସମ୍ବାଦ

ବିଜ୍ଞାନ ପରେମା କବିତା

ମାତ୍ର କେବୁଟି ମାତ୍ରକ୍ଷେତ୍ର ଏ କେବୁଟି ହୁଲୁକୁଳ
କାରୁ ମଧ୍ୟବତକ ମିଶ ସାହାରି ଏବଂ ଜୟନ୍ତି
ଅସାଧ୍ୟ ସେବକମେଣ୍ଡ ଅତୀଥିର ଦ୍ୱାରା ଏବଂ
ଅଧିକାରୀ ପାଇ ସମ୍ମଗ୍ନତିରେ ଅବସିଦ୍ଧ

No. 161

Notice.

A meeting of the Domiciled Bengalees of Orissa will be held on the 26th and 27th instant at 7 p.m. and 7 a.m. respectively at the premises of Babu Ravali Kanta Ghosh, Sahidia Bazaar, Cuttack, to consider and give effect to the Resolutions passed at the meeting held on 6-4-17 under the presidency of Dr. J. B. Ghosh.

The presence of the Domiciled Bengalee Gentlemen is solicited.

Cuttack, 25-3-17. Revati Kanta Ghosh,
RadhaKrushna Dose.

No. 162

NOTICE.

Wanted an English knowing fully qualified Drill and Gymnastics master for the Town Victoria High School, Cuttack. Apply to the Secretary.

No. 163

NOTICE.

Wanted a licensed Motor car driver monthly salary including food Rs. 30/- (Thirty) with free board. The candidate must have thorough knowledge in driving and full experience in operating and cleaning motor cars and adjusting parts thereof. Must be healthy who is young and not over 30 years old. Applications with testimonials will be received by the undersigned up to the 15th June 1917.

Ranpur
Dist. Puri.
Rajeev P.O.
Vidarbha
S. T.

No. 164

ବିଜୟ ପାତ୍ର ପତ୍ରୀ ।

ବିଜୟ ପାତ୍ର ପତ୍ରୀ ସହାୟ ପତ୍ରୀ ।

କୁନ୍ତଲାଳ ପାତ୍ର ପତ୍ରୀ ଏବଂ କରାବାକାର ପାତ୍ର
ପାତ୍ରର ପାତ୍ର ପାତ୍ର

କରାବାକାର ପାତ୍ର ପତ୍ରୀ ।

କୁନ୍ତଲାଳ ପାତ୍ର ପତ୍

ଭାଷାକଳେଖାବିଦୀ ।

THE TEMPLE MANAGER

By which we mean the Jagannath Temple Manager. There is such a thing as fitness of things. A square pole can never be driven into a round hole. Raj Kishore Babu came to Puri because he was ordained to come. He came, though against his will, yet, it was the Lord Jagannath's will. A rehabilitation was necessary as a sine-qua-non. He came, he served and fulfilled his ten years' mission, the Lord's mission. He cleared the angean stable. His term served, he went away though not without risk. But Lord Jagannath saved him. Truth triumphed and honesty saved, saved against the oscurities of those who ought to have known better. Let that go. Then came in Rai Shahab Gouri Shyam Mohanti an officer of character, and merit. He managed somehow. People say that as soon as he got the appointment, he got himself puffed up by second hand means. Of what we know he is not the man to get himself puffed up. But there is such a thing as perversity of human nature. Rai Shahab is a straight man and during his tenure of office people might have taken advantage of him. Be that as it may. One thing is patent that he has not been able to establish his personality. It is not his fault. Ask the people of Puri and they will say in one breath that the personality established by Raj Kishore Babu is a hard nut to be crushed or preponderated. Vain attempt to exceed. We are exceedingly glad that the chance fell on Balmukunda Babu, an officer full of tact, intelligence and experience. He combines in him the true type of conservatism and modernism, and we hope he will prove it in his new sphere and we know he will. Lord Jagannath is our all in all and Balmukunda Babu will do his best to reestablish the prestige left by Raj Bahadur Rajkishore Das whose services though not recognized by the Khandiridden Raja was recognized by our Government.

By wire. (From our Special Correspondent.)

PEA FOR SEPARATE PROVINCE FOR ORIYA'S.

At yesterday's sitting of the conference, the Oriya delegates were conspicuous by their absence to a man. From inquiries it was understood that, on the previous night, the Oriya member of the Subjects Committee brought forward a motion asking for the recognition of the principle of territorial redistribution on linguistic basis with the suggestion that the Oriya-speaking tracts be brought under one administration. It would seem that the Teleng members could neither recognise the principle nor adopt the suggestion. Therefore the Oriya section withdrew in a body, and abstained from attending yesterday's sitting. They seem to have submitted resignations of deanship with covering letters stating the reasons.

CONFERENCE TO DECIDE.

Later they summoned an urgent meeting of the Oliyas to concert measures for future work. Mr. —'s efforts were being brought about a reconciliation between the parties, and more than once in the day interviews were had between Messrs. Kesav Pillay, Patro and the Zamindar of Dhankote, whose signature along with that of the Zamindar of Mandissa, was in the letter. Both parties took a determined stand. The president announced when the conference reassembled after lunch that both parties agreed to the bringing of a resolution before the whole house this morning, and to abide by the result, and adjourned the sitting.

President's Appeal to Seaders

The Conference met this morning at 8. Some Oriya gentlemen, including the Zamindar of Dharakote were present as visitors at the intercession of Mr. Kesav Pillay and Mr. Patro, but refused to be called delegates as they did not wish to move the resolution, owing to the preponderance of Telugus. The President narrated the history of the episode in detail, reading the communications passed. Then the President reviewed the position, and deprecated the idea of seceding as such a little, domestic quarrel made them forget the larger issues at a critical time like the present in their history. Such dissensions, though they might not be taken advantage of by their opponents, might yet be pointed to by them as an argument for the Indians' wantiness for Self-Government. They must arise, if the greater nation's ideal is achieved, others of less magnitude could be within their own hands. He expressed his sympathy with the Jiyas, as they said their interests could be best served by being added to the Orissa province, so that they might have facilities for educational improvement and social advancement. If they need not for that sever from Telugus. They might all work together for good affecting them all conference like that. They might form a separate association to promote the welfare of the Oriyas alone, constantly agitating for their ideal. He urged them to strongly agitate about cutting away from the Telugus. As for public purposes each nation would be better for coming in contact with the other. He cited the decision taken by the as, not to move the resolution in Conference. He thanked the Zamindar of Dharakote for being present with others even as visitors.

The following has been circulated by
the Off. Sanitary Commissioner,
Bihar and Orissa, for the
wellbeing of the public.

KILL THAT FLY

1. Flies breed in dung and filth and rubbish.
 2. Flies eat our food.
 3. Flies carry the germs of intestinal diseases, such as cholera, dysentery, enteric fever and diarrhoea and of other diseases such as tuberculosis, ophthalmia.
 4. Flies are very dangerous and cause more human deaths than any other animal.
 5. Flies are the worst enemies of man.
 6. Therefore keep your food and water covered or protected, so that flies cannot reach them to contaminate them.
 7. Therefore kill that fly—let him starve; give him no chance to breed near your house or to feed on your food.
 8. Flies are easily got rid of.
 9. It is your duty to yourself and to your family and to others to help to get rid of them.
 10. Flies are prevented by general cleanliness, as they require filth to breed in.
 11. Therefore keep your house clean and free from filth and rubbish and see that your latrine is kept clean.
 12. Flies lay their eggs in dung, and rubbish. Such substances could therefore be buried or burnt.
 13. Fully grown flies are easily poisoned in enormous numbers by tying some old cloth in the following mixture and hanging it up in the shade. The flies feed greedily and drop dead on the floor.
 14. Fly poison mixture—
Sodium Arsenite—one chittack.
Gur ... five chittacks
Water ... forty chittacks
 five pints.

15. Fly traps are also made which catch lots of flies. The Japanese trap is very good.

16. Flies will settle at night on strips of white paper hung from the roof or window frame, and can be smoked or burned off and killed.

17. If you do not kill that fly, he may kill you.

8 Do it now
S. J. W. G.

Sd. W. C. Ross, Major, I. M.
Offg. Sanitary Commissioner.

କ୍ରି ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର ସ୍ମାରି ଉତ୍ତର
ପଥିକାରେ ଯେଉଁ ମୁହଁର ପଦଶା ପତ ଏହି
ପରମାଣୁ ବହଁବେ ତୁଳନାମେ ଅଭିନନ୍ଦିତ
ବାଧକ ତାମ ଶୁଭ ହୋଇ ଯାଇଅଛୁ ।

କିନା କୁଥର ଗୃହପଦ୍ମ—ସରଦାର କାଳ
ଦୂର ଅଛି କାଲ ଯେଉଁ ସୁଜଳର ପ୍ରତି
ଦୁରୁଷୀରୁ ଦର୍ଶଣରୁ ଦିଶାରୁଦ୍ଧତା ସାଇ
ଦିକ୍ଷରେ ସ୍ଵର୍ଗ ଉତ୍ସର୍ଗର ଦେଖା ଦୁରା
ନେହି ମରିଯାଇ ସୁଦରଶ ଦେଇ ଦୁ
ରାଶବ୍ଦିରା ଧର୍ମଭର୍ତ୍ତର ସ୍ଵପ୍ନର ଅପରି
କର ହେବାରୁ କିନା ସ୍ଵର୍ଗ ସାଇପିରଟ ପ୍ରସ୍ତୁ
ତବାର ସରକାର ବାଦାର ପାନୋଦମ୍ବ
ମଞ୍ଚରୁ !

ଶୁଦ୍ଧି ପାଇଁ—୫୨ ୯୫୭ ମଧ୍ୟଭାଗ ମାତ୍ର
କା ୧୯ ଲିଙ୍ଗରେ ଖେଳ ହେବା କଳାପାତ୍ର
ମାତ୍ରମେ ବିଭିନ୍ନ ଉତ୍ତରାରେ ସହମୋତ ଯାଏନ
ଏବଂ ଥୁବୁକ ଓ ମଧ୍ୟଭାଗ କେତେବ୍ୟାପ
ହୋଇଥିଲା । କହି ମଧ୍ୟଭାଗ ଉତ୍ତରାରେ
ଥୁବୁକ କେ ୧୦୦ ଟଙ୍କା, ଡାକିଆ ଉତ୍ତରାରେ ୨ ଟଙ୍କା,
ଯିନି ଉତ୍ତରାରେ ୫୧ ଟଙ୍କା, ଉତ୍ତରାରେ ବୁଦ୍ଧି କାଣ୍ଡାରୀ,
ବୁଦ୍ଧି କାଣ୍ଡାରୀ ଏବଂ ଏପରି କାଣ୍ଡାରୀ ଏବଂ
ମଧ୍ୟଭାଗ ମଧ୍ୟଭାଗ ଉତ୍ତରାରେ ୫୩ ଟଙ୍କା ଏବଂ
କାଣ୍ଡାରୀ ଏବଂ ଏପରି କାଣ୍ଡାରୀ ଏବଂ ୫୫୫ ଟଙ୍କା ଥିଲା । ଏଥୁବୁ
ବେଳେ ଯାଏ ଉତ୍ତରାରେ କିଛି କିମ୍ବା ଏଣ୍ଟା ବୁଦ୍ଧି କାଣ୍ଡାରୀ
ବେଳେ ଯାଏ କିମ୍ବା ଏଣ୍ଟା ବୁଦ୍ଧି କାଣ୍ଡାରୀ ଏବଂ
ବେଳେ ଯାଏ ।

କହୁ ପୁର—ଜୀବ କାନ୍ଦୁଶାଖା ମାସର ଜୀବ
ଶୁଦ୍ଧ ଚାଲିବାରୁ ଡେଣିଲାଇ ଅବ କିମ୍ବୁରେ ଉଥେ
ନାହିଁ—]

১০৮

	ପଦର	ମୋଟଶଳ	ବରର	ମୋଟଶଳ
କଟକ	୧୪୬	୨୩୫୯	୨୦୬	୮୫୫
ପାଇଁରେର	୨୮	୩୫୨୫	୨୫	୨୦୮
ପୁଣ୍ୟ	୨୧	୨୨୭୭	୧୨୭	୨୫୩୩
ଅନ୍ତର୍ଜୀବ	୦	୪୮୩	୦	୪୮୩
ସମ୍ବଲପୁର	୩୦	୨୨୪୫	୨୭	୨୦୨୨
ନାହିଁମୁଖ	୫୨	୩୨୫୯	୫୨	୩୪୭
ଚିତ୍ତବିହୀନ	୬	୧୫୧୦	୫୮	୧୬୬
ଭୁବନେଶ୍ୱର	୨୨	୨୩୩୬	୨୫୮	୨୩୨୮

ଦିଲାହାରେ ଏ କଣକର ତୁ ହନ୍ତର ମୋଟପଳକୁ
୨୧୯ କାନ୍ଦେଖର ମେପରକୁ ୫୫୬ ସର୍ବ
ଗୋଟିଏକାଳେ ଏ ମାନ୍ଦ୍ରାମ ମୋଟପଳକୁ ୨୨୫
ହିନ୍ଦୁମ ମେପରକୁ ୧୩ କଣକର ମୂଳ
ଦର୍ଶକ ।

ଦିଲାହାରେ ମୁନିମ୍ବାରର ମୋଟ-
ପଳକୁ ୧୫ ଦାଲେଦର ମୋଟପଳକୁ ୨ ସର୍ବ
ଗୋଟିଏକାଳେ ୨୮ ସର୍ବକଟିର ମୋଟପଳକୁ ୨୨
ମାନ୍ଦ୍ରାମ ମୋଟପଳକୁ ୧୦ କଣକର ମୋଟ-
ପଳକୁ ୫ କଣକର ମୁନି ଦର୍ଶକ ।

ହାଥେବ କିମ୍ବା ଶୁଦ୍ଧମାର—ମେଷେଗୋଟା—
ମଧ୍ୟାର କୁଣ୍ଡ-ଏଲ-ଅମ୍ବରେ ଦୃଷ୍ଟି ମେତାପତ୍ର
ତେବେନ ଶାନ୍ତିନାମେ ସହିତ ତାଙ୍କେ
କାଳୀଶକୁମାର ପୂଜୋଧାର୍ଯ୍ୟ ବନ ତୋଳି—
ମିଳେ । ସେ ତାତ୍ତ୍ଵର କବିତା ପରେ ଆର, ଏବେ,
ଏହିହୋଇ ମେଷେଗୋଟାମିଶ୍ରାକୁ ଘାସଥିରେ
ଥେବାରେ ଡାକୁଷଙ୍କ ଅର୍ଥର ସହିତରିତ
କୁଷରେ ଶକ୍ତି ବ୍ୟୁବସର ପାଥାବିର ମୁକ୍ତ
ଦିକ୍ଷାତ୍ମୀୟ । ଉତ୍ତାଶକୁମାର ଅମ୍ବାକୁ କଷର ଅମ୍ବା କା
ବନକଠା ପଟ୍ଟିପଡ଼ାର—ଘୟ ଦେଇ ପଢ଼ି,
ମୁଖୋପାଞ୍ଚାୟ ନାହାରୁକର ପୌତ୍, ଛବିଲାପ୍ରି
ମ, ଭାବହେବ ରଖିଲା ସେ କୁତରିହାରର ସହା
ପରେନ୍ଦ୍ରମାସ୍ୟର କୁଣ୍ଡର କବିତାକୁ କରାନ୍ତି କରାନ୍ତି
ଏବେ । ମେଷେଗୋଟାମିଶ୍ର ମୁକ୍ତ ସନ୍ଧ୍ୟରେ
କାଳୀଶକୁମାର ଅମ୍ବାର ପାଦର ପରେ ଓ ସାହିତ୍ୟର
ବେଳେନ୍ଦ୍ରରେ । । ଏହ ଅ ଶିରି ଶରଦୀର
ପ୍ରକାଶର ସତ୍ତ୍ଵର ସେ “ନିରାବାହିନୀ”
ପାଇଥିଲେ । ସେ କୁଣ୍ଡର ରୋଗ ଅନ୍ତରେ
ଅଭିନ୍ଦନରେ ଏହ ଅମ୍ବାର କୁଣ୍ଡର
କିମ୍ବା ଅମ୍ବାର ଅନ୍ତରେ ।

ବିଜ୍ଞାନ ସାହି—ଚନ୍ଦ୍ର ମହା ପ୍ରେସ୍ରେ
ବିନନ୍ଦକୁ ଘରରେ ଶାସ୍ତ୍ରଜ୍ଞାଧନ ଛଳ-
କମାର୍ଜ୍ଯାଦୀ ଅନ୍ତର୍ଗତ ପ୍ରାୟମକ ଦାର୍ଶକ-
ନ୍ୟାଯ କମରେ ଘରରୁ ବେଶେନ୍ଦ୍ର
କଲେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦେଖ ଯିବେ । ନିଜ-
ଦେଶରୁ ଯେଉଁମାତେ ଯିବେ ତେର ପ୍ରହାର
ପାରାଯାଇ, ଧେମାଦବ ନାହିଁ ଯଥା ।—ଏହି
ଦେ, କ, ମୁସ୍ତି ଏହି ବସନ୍ତଫଳ ଧୋଇ, ଜାମୁଜ
କୁପେନ୍ଦ୍ରିଯାଧ କର ଏହି ଝୁମ୍ବକୁ ସମେତ, ନାହିଁ
ଦିନରାତରାଧୀୟ । କମ୍ପରେ ଯିବେ ନିଃ ଏହି

ଏ ତଥା; ମନ୍ଦିରକୁ ଯେ ଶ୍ରଦ୍ଧବାନ ଲାଭା ଠିଲା ଗେ, ଯେ, ଯେ, ଅମ୍ବାଶୀ ଅଶ୍ଵର ଏହି ସ୍ଵର୍ଗ-
ପ୍ରଦେଶରୁ ମାନୁଦାରାଜବ ଘନ, ପଣ୍ଡିତ ଶାସ୍ତ୍ର
ଅଧିକାରୀଙ୍କର ମାନୁଦାର ଓ ଜାତିର ଚେତ
କାହାକୁର ସହିତୁ । ସହାନ୍ତରେ ପ୍ରକାଶ
ଦୋଷଅଛୁ ଯେ ଏହି ବଳରେ ହବି ଦେଖାନ୍ତ,
ଆସନ୍ତୁ କିନ୍ତୁ ମଧ୍ୟ ଥିଲେ । ଏହି ଜୀବତ ଗୋଟିଏ
ଜୀବରେ ଏମାକରଣ ହିନ୍ତା କଥା ପ୍ରିୟ ଦୋଷ
ଅଛୁ । ବିଶିଳ ଲୁଭଗ୍ନୀ ମୂର୍ଖଶାକ ସହିର
ଦୃଢ଼ମ ପ୍ରକାଶ ମଧ୍ୟ ଏହି ବଳରେ ଥିଲେ;
ଏମାକର ଜାମ କରୁଥାବ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରକାଶ ପାଇ-
କାର୍ଯ୍ୟ । ଗେନେ ଏହି ବଳରେ ଯେ ମିଳିବା
କୁ ମନୁଦାରଙ୍କ ଘନ ଏହି କୁଦଳର
ମୁହଁରମାତ ଅଛନ୍ତି ଦେଖାଇବ ମଧ୍ୟ ମୃଦୁଲମାତ
ଦେଇବ ପ୍ରକଳିଷ ଥିଲେ । ଅମ୍ବାଶୀ ଶବ୍ଦ
ଦାଳରେ ଏହି ତର୍ଯ୍ୟାଣର ଅର୍ଥ ଏହି ହିନ୍ତା
ମେହି ବିଲ୍ଲିର ଯିବେ । ଉନ୍ନତ ଏହି କାର-
ଚଳର ଲୁଭଗ୍ନୀ ବୟୁତିଧାରକ କାଷର
ଅନ୍ଦୋକିତ ପାର୍ବି ଅଥ ଦୁର୍ବଳ କିମନ୍ତେ
ଗୋଟିଏ କଲ୍ପନା ପ୍ରକୃତିଗୋତ୍ର ମଧ୍ୟ ପଠିବ
ପ୍ରକାଶଅଛୁ । ଯମରେବର ଯେ ତନିକାର ଧ୍ୟାନ
ଏହି କୋତୁର ମେହେନ୍ତ ହୋଇଥିଲୁ ।
ଯତ୍ନନ୍ଦରେ ପ୍ରାୟ ଦୂର କରି କହା ଅଜୀବର
ହୋଇଥିଲୁ ।

ଦୂରାହିରେ କୁଳତା ବାହୁ—ଶାନ୍ତିର ଲାଗୁ
ଅଛି । ମଧ୍ୟରେ ଶୀତକାଳରେ କୁଳତା ବାହୁ
ଏହି ଠିକରାକୁ ଥିଲା ଆସନ୍ତି ପରିବାର-
ଦିଦିଶ ପ୍ରାଣରେ କୁଳତା କୁଳମୁଖ ଯାଇ-
ବାହା କୁଳତାହାକୁ ବନ୍ଦ ହେଇ ପାରିଥିଲେ
ବାହା ଯେତାରେ ସେଇବେ । ଅପ୍ରାଚ୍ୟାତ୍ମକ
ବାହା ଯେତାରେ ପରିଦ୍ୱାରା ହେବିଥିଲା, ଏହା
ଅବଶ୍ୟକ ନିହେ । ହେବା ଯେ ତଥାର
ଅନ୍ତର୍ଗତ୍ୟ ଥିଲା ପଢିଥିଲେ ବାହା
ନୁହେ, ସେ ଧୂଳ ପରିବାର ଜୀବନରେ ନବ-
ଜୀବନ ଜୀବ କରି ଫେର ଥାରିଥିଲା । ଯଦି କି
ଅନୁଷ୍ଠାନିକ ହୋଇ କୁଳ କି ଶାଶ୍ଵତ ବୁଦ୍ଧ
ବକ୍ତାରେ ଅନ୍ତର୍ବାଦ ଦେହ ଉତ୍ସବରେ କିମ୍ବା
ଆକୁଳ ହୋଇ ଜୀବନ ଶ୍ରୋଦତିଷ୍ଠାନବିର-
ନାଳି ବୁଥାରେ ପାନବାହିଁ, ଯେ ତ ବୁଥାରେ
ଦିବାର ପରାର୍ଥ । କିନ୍ତୁ ବୁଥା ପରାର୍ଥ ନୁହେ
ବୁଥାର କୁଣ୍ଡଳ ଉତ୍ସବକ । ବୁଥାରକୀ
ଦେବୀରୁଥ ବୁନ୍ଧାନୁର ସ୍ଥାନ କୁଳତା ବାହୁ
କୁଳତା ବାହୁ ପୁରୀ ପଢ଼ିବେ ସେଇ ପରିବାର-
କିମ୍ବା ମେହ ପ୍ରାଣର ଶାକର ଅମୃତରେ
କଷକଳ ଜାହା ପୁର ଦ୍ୱାରା ବର୍ଷି
ମ୍ୟାଦଖାତ ଶାତ ଅବେ ଜମାର ଜାହା ।
ବାହାର ସ୍ଵର୍ଗଭବାରୀ ମଧ୍ୟରୁ ସଖ୍ୟାବନର ରାଜ-
ବନ୍ଦ ତେଣେ ପୁର ଅନର୍ତ୍ତ ଲୁଣାକୁଳର ପଦିବା-
ନାଳାଦୀପର ତହ ସାନ୍ତିପତ୍ର ଏକ ମନ୍ଦିର ଶାଶ୍ଵତ
ବନ୍ଦପାଦର ଅଦୂର ଲବନରେ ଅନ୍ତର୍ବାଦ ଦର
ନମ୍ବାହକ୍ଷା । କୁଳତା ବାହୁ ପ୍ରଦୂତରେ ଜୀବନର କିମ୍ବା
ଦେବି ମାତ୍ର, କାମ ଦେବ ମନ୍ଦିର, ଅଶ୍ଵ ନାମ
ଅପରା ଦୂର । ତେବେ ତେବେ ପାରିବ ପାର-
ନୁ କିମ୍ବା ବିଜରେ ପରାଦୁ ବେଶାନ୍ତରେ
ଯାଇନି । ଅଶ୍ଵର ନାଟ୍ ନା ଅଶ୍ଵର ଅଶ୍ଵକା ।

ପ୍ରକାଶକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ

ଏହି ମାତ୍ର କାହା କଥା ଦିଲ ଆମରଙ୍ଗଜ
ଦେଖିପାଇଁ କୁହାର ସୁରକ୍ଷାର ବିବରଣୀସଙ୍ଗ ମାତ୍ର,
ଯାହା ନିଜର ବୟସ, ଏହି କଥାଟି ସବୁରୁହାରେ
ପ୍ରମାଣିତ ହୋଇଥାଇଥାଏ । କ୍ଷେତ୍ରକୁ
କୋଠିରୁ ୩୦୦ ଟଙ୍କା ଓ ସଞ୍ଚାର କାମାକୁ

କେବୁ ଏହାର ପାଶରେ ଦୂରରେ
ଜମକ୍ରେ ଯେଉଁ ଦୂରରେ ଦୂର ପ୍ରସ୍ତୁତ ରହେଥିଲା
ଅଛି ତହେର ହାବେଦାଟଳ ମଧ୍ୟ ଦୂର ଦୂରରେ
ଦେଖାଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ ସୁନ୍ଦର ନାମ ପ୍ରସ୍ତୁତରେ
ଦେଖାଇରହେବା ଓ ଏହିବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟାନ୍ତ ମହିନେ
କିମ୍ବା ନେବା ଏବା ପାଇଁ ଦେବା ପାଇଁ
ଦେଖାଇର ମହାଶୟ ପ୍ରଦାନ କରାଇଲେ । ଉଥିରେ
ଦୁଃଖକୁ ପଥର ଗାନ୍ଧାରର ଦୀର୍ଘ କ୍ରିୟାକାଳ
ଦାର ଓ ପଞ୍ଚିକ ଗୋବିନ୍ଦଙ୍କ ମିଶ୍ର ପଦିଗନ୍ଧାର
ପାରାଗିର ଦୂରୀ ଦୂରରେ ଦେବା ପରେ ସାର
ଦୂର ଦେଖାଇଥିଲା । ତହେରେ ପ୍ରତିକଳା
ଦୈଖ୍ୟାନ ଦୀର୍ଘ କରାଯାଇ ଦୂର ଦେଖାଇରେ
ପର୍ଯ୍ୟାନ୍ତ ହଳର୍ତ୍ତଳ ଦେବା ପରେ ଉପର୍ଯ୍ୟାନ୍ତ
ଦୁରବ୍ରାତାକୁ ଆଜେ ଦିନ୍ଦୁବ ଦେଇବ କର ଦେଇବ
ସାରପ୍ରତିଲେ ।

ପରିବାରୀ କର୍ମଚାରୀ ନମୋଦାଗ ।

୫୨ ମହିଦାଠାରୁ ଅକ୍ଷୟ ସବଗତୀ ଅଧିକ
ନିଜକାଳେ ଦେବେଶ ପଢ଼ିଥ ଓ ପ୍ରେମି-
ପାଦ ଓ ଦେବତାଙ୍କର ଏହି ଦୂରତ୍ତେଣୀ ବହୁ
କୂର୍ତ୍ତ କରନ୍ତୁ କିମ୍ବା କିମ୍ବା ଦୋଷ ଅଛିଲୁ ତାହା
ଗାଇଦା କିହାର ଦେଖାଣ କବର୍ତ୍ତିନେବେ ସମ୍ମାନ
ଅପିବନ୍ତରକୁ ଲେବି ଆହୁରି । ସେବେଳାମେ
ଦେହର ବା ଜୋଟିଦାଇର ଦୂରତ୍ତ ମେନନକୁ
କମେବ କରଇବ ମଧ୍ୟ କେବି ଅଛନ୍ତି । ଅପେକ୍ଷା
ମାନେ କାଣ ବୌଦ୍ଧବି ବୌଦ୍ଧକେ ଅପିଧିତେ
ଏପରି କର୍ମଗୁଣ ଥିଲୁଛି ବ୍ୟକ୍ତବଂ ଅମେମାନେ
ଯମ୍ପୁ କର୍ମବିଷ ହର୍ଷିପରମାନଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ କରି
ଅହୁଁ ଯେ ବନକାରେ ସେହି ଦୂର
ଉଦ୍‌ବେଦିବା କାଳି ସହିଲାରେ ଶ୍ରୀପାତ୍ର ବା
ବୁଝିବର ସ୍ଵୀ ଦ୍ଵୀପା ଦେବ ସମୟରେ
ବନ୍ଧୁରେ ମେ ବୌଦ୍ଧବି ବଜାଇମାନେ ଆଶା
କାର ଦେହର ଦୋଷ ପରିଚିତ ଦେବ ସବଦା
ମୁକ୍ତା ପାଇଥାନ୍ତି । ହତ୍ସଂ ବୌଦ୍ଧବି ଦୋଷ
ପରି କମ୍ପୁ କର୍ମଗୁଣ ଅପରାହ୍ନ ଦେହର
ତେଜିଷ୍ଠ ଲେବାର ଦେବରୁ ହେବା ଦିବ
ଦୁଃଖ । ଲକ୍ଷ୍ମୀମେଷ ଯେତେବେଳେ ତମ
ଲେହି ଅଶ୍ଵରୁ ଅପାର୍ଦ୍ଦିତ ବା ପରମାନ୍ତର
ଅଶ୍ଵରୁ ଦମ୍ଭା ଉପରେ ବର୍ଣ୍ଣନାରେ ଦିବ
ଦିବ ଅଶ୍ଵବିକାଳ ପୃଷ୍ଠାତି ଗାଇଦା ପରୁ
କରିବେ । ସେବେବେଳେ ବୌଦ୍ଧବି କର୍ମରେ
କମ୍ପୁ ହୋଇ ଅଶ୍ଵରୁ ସେ ବେଳେ କର୍ମ
ଦେହରୁ ସବଦାର ଯେ ଗାଲୁ ବ୍ୟାହ କରିବା
ହେବେ ତାହା ନୁହେ ମାତ୍ର ସବକ
ଯେତେ ମାନବା ଲେହି ଅଶ୍ଵରୁ ତାହା ସେବ
ଅଶ୍ଵରୁ ବା ବୁଝିବୁ ତ ହୁଏ ତାହିଁ
ଅମେମାନେ ମହୋତ୍ସମ ଅହର୍ଷର ତରୁଥିଲା

୦୬୮୮୯୫୨୧

ପ୍ରତ୍ୟେକ ଲେଖଣୀରେ ଡେହେ ଦେ
ଗନ୍ଧି ଜ୍ଞାନ ସାହେବମାଙ୍କ ସକାଳ ସା
ରବା ହୋଇଥାଏ । ସେହିଷମ ବିଜେନ୍ଦ୍ରମାନଙ୍କ
ସମ୍ମାନଙ୍କ ଦେଖିଯୁଗ୍ମେକେ ଶୁଦ୍ଧେ
ଯାଇଥାର ଉତ୍ସାହରେ ତ ବାହୁ ଏ କି
ସ୍ଵରେ କାହାଦି ପ୍ରଥମ ଉତ୍ସାହର ହୋଇଥାଏ
ଏହି ପ୍ରକାଶରେ ମେହିଏ ମହିନେ

କାନ୍ତି ଜୀବ କାନ୍ତି ଆସ ସହେଲୀ
ସତାଙ୍ଗ ଯୁଦ୍ଧକୁଳରେ ରଖା ଦୋଷପ୍ରମାଣ କା
ନ୍ତି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରବେଶ କରିଥିଲୁଗୁ ରେଖିଲୁ
କୁଳର ଚରଣରମାନେ ଥାଏ ପେଠାକୁ ଥାଏ
ଦେବତାର ସବୁ କେତ୍ର ତମ ନିଧିର ଦେବତା
କୁ ଶୁଣ ଓ କୁର୍ମ ଚାର ସେହି ଜାତିର କା

ଭାବୁଷ୍ମିଳ । ପୂର୍ବାହୀନାଥ କାରାରେ
ପଞ୍ଜିନାଥାବେ ବରତାଧ୍ୟ ଦୟାଖଲେ ମହି
ମନ୍ଦିରମା ପଢ଼େ ଭାବାନାମେଲେ । ଏହିତ
ଦୂର୍ଗାହାତସ୍ଵର୍ଗଜ ଦୟାକୁ ମନ୍ଦିରମା ଅନ୍ତରେ ଉପା
ଥିଲୁ ଓ ସମ୍ମାନ ଯାଇଁ ଉଚ୍ଛ୍ଵେଷ ଦୟାକୁ ପଠି-
ଥିବାର ନ୍ୟାକୁ ରେଣ୍ଡିଲ୍‌ରୁ । ଏ ଶୁଦ୍ଧଦ୍ୱାରା
ଫଳାଫଳ ଜୀବିତାକୁ ସମସ୍ତ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟିକ ହୋଇ
ଦୟାକୁବେ । ଧରେବନ୍ତି ସହାଯ ଆମ୍ବାଜୋ
ହୋଇଥିବା ନାହିଁକେ ହେଣୀୟ ଲୋକେ
ଯାତାଥୁବୁ ବୃତ୍ତିଶାରିବେ ଏ ତା ଅଣା ବହୁ-
ଏ ବିଦୟରେ ମୀରାମା ମନ୍ଦିରମାନାମ୍ଭେଦିଷ୍ଟିବୁବେ
ଦେବ ।

ପ୍ରକାଶକ ବିଭାଗ

ମହା ରାଜୁଙ୍କରଙ୍ଗରେ ମୋଟ ୮ ୫୨,୦୦୦,
୮୨,୫୦୦ ଟଙ୍କା ଶୁଦ୍ଧ କୋଇସମାର ପ୍ରକାଶ
ଛାତ୍ର ମଧ୍ୟ କମ୍ବେ ୮ ୨,୫୫,୫୦୦, କିମ୍ବା
୮ ୨,୫୫,୦୫,୫୦୦ ଟଙ୍କା, ପଞ୍ଚାବ ୮ ୬,୭୧,
୫୨,୭୦୦, ସୁଲାହାବଜାର ୮ ୬,୭୫,୮୨,୦୦୦
ମାଲାଇ ୮ ୬,୧୩, ୮୮, ୨୦୦; କୁକୁରେ
୮ ୬,୭୨,୨୦୦; ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ୮ ୩୫,୮୮,୮୦୦
ବିହାର ୮ ଉତ୍ତରା ୮ ୨୨,୨୨,୫୦୦, ଅହାର
୮ ୨,୫୫,୫୦୦, ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣାକାନ୍ତ ୮ ୬,୫୨
୦୨,୧୦୦, ଏତ୍ସମୟରୁ ୮ ୬,୩୯,୧୦୦, କର୍ଣ୍ଣ
ମହାଲା କମିଟିକର୍ତ୍ତବ୍ୟାରେ ଥାବୁଲୁଳ ଦୋଷ
ଅଛି । ବିଦ୍ୟାମଧ୍ୟରେ ଆହୁରି ୮ ୪୫,୧୦୦
ମଧ୍ୟ ଦେଶ କମିଟିକ ସ୍ଥରେ ସାତୁରାବୁ
ଏଥୁବୁ ପ୍ରକାଶ ପାଉଥିବ ଯେ ଅଜ୍ଞାନ
ତୋ ୫୫% ଟି ବିଦ୍ୟାର ଦେବତ ଏକଷ୍ଟମା
ଆବାୟ ହେଲୁଥିଲେ ପରିଷ ସଂପର୍କରେତା
ଦ୍ୱାରା ଲାଗିଥାଇବା କେତୀକୁ ଧରା କରିବ ସମ୍ଭାବ
ପାଇଲାମନ୍ତର କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା

କୁରି ସୁବ୍ରତରେ ଗୁନା ଦେଇ ଶୀଘ୍ର ଅଛି
କୁଠ ଦେଖା ଅମୟ ଦେଇ । ଉତ୍ତରରେ
ବାହୁ ପ୍ରାର୍ଥନା ପ୍ରାର୍ଥନା କୁରୋ ସୁବ୍ରତ
ସତ୍ତଵା ଓ ଅଧିକାରୀଙ୍କର ଏକର କରୁଥିଲୁ
ଗୋଟିଏ, ବାହୁ ପରିମାଣିତ କରି କରି
କରିଲୁ ପ୍ରଦର ପରିଅଳ୍ପ ଓ କରିଶୀଘ୍ର ସୁନା
ଦରି ଦରି ସଂଧାରାରେ ସର ସମିତି କରି ଯାଏ
କରିଲୁ କରିଲୁ ସମ୍ପର୍କିତ ପରିମାଣିତ କରି

କଣହିଙ୍କରୁ । ପଥାପି ସୁରବ୍ୟରେ ଅଶ୍ଵାନ୍ତ
ଦଳ ଏମନ୍ତ ଗୋଟି କି କୁଳ ପଟି କରେ
ଦେଇଅଛୁ । ଅମେରିକେ ସବୁ ପ୍ରକୃତି ବହା
ପେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀବଜ୍ରାଧାରେ ପ୍ରତିମାନେ ଥିଲେ
ପଡ଼ି ଗର୍ଭରୁ ମେଷକୁ ପାହାରା କଲେ ଏବଂ
ବୁଦ୍ଧାଭୂଷେ ଓ ଅମ୍ବାଗ୍ରୟ ଫଳଟି ସମ୍ମା
ହେବ । ସମ୍ମରେ ମଧ୍ୟ କିମ୍ବା ଶାଶ୍ଵତ
ଗୋଟିଏ ସମାବସ୍ଥା ପ୍ରଭୃତି କରି ବିହାରୀଙ୍କୁ
ଦେଖେବ ସତକାଶ ଉର୍ମିଲୀ ସାଧାରଣ ଲେ
ଇପରେ ଅଶ୍ଵା ଏମନ୍ତ ଏ କଳ ବାହି
କରି ସୁନ୍ଦରରେ କିମ୍ବା କଣ୍ଠ କରି
ତେଣୁ କରୁଣ୍ଣଦାର କେତେବେଳ ଆପଣି ଦେଖି
ନବର୍ତ୍ତିର ପଢ଼ିଏଇ ଦର୍ଶକାନ ହରଟା—
ମାନଙ୍କ ସେପରି କି ପରିଚାରୁ ସାଧିକାନ କରି
ଦେଇଅଛୁ । ଅସ୍ମାନଙ୍କ ମନରେ ସର
ଓ ଦେବବନାଶ କଲେତମାନେ ଏହିଏ କାହିଁ
କାହିଁ ଦଶକ କରେ ଏହିରେ ଆପଣିକୁ ମୁଣ୍ଡା
ମହିତ ଲୋକମାତରକ ଅବଶ୍ୟାନବାହୀ
ଅଗ୍ରହକ ମନବାହୀ ହେବ ।

ମାତ୍ରାକ ଲିଙ୍ଗ ସମ୍ବନ୍ଧ

ମ- ଅପେ ହେଉଥିବା କୁ ଦେଖନାକିମ୍ବୁ ଏବଂ
ଥି, କରି ଏକିଧୀଶାଖର ଜ୍ଞାନର ଅନୁଷ୍ଠାନ

ପ୍ରତ୍ୟେକର ଅଟା, କରିବା, ଅନନ୍ତ ଅଭି-
ଜାଗ । ସେହି ଅଭିଜାଗ ପ୍ରକଳ୍ପିତଙ୍କ ଦୁଇ-
ପାରେ ଉତ୍ତରପାଇଲାକ ସଂଦ୍ର । କାମକ ମଧ୍ୟ
ବିଦୁ ଅଭିଜାଗ କରି ସଂପ୍ରଦ୍ୟାନ୍ତ ଏତୋ-
ଦୁଇ ବଜାର ଉତ୍ତରପାଇଲେ ସାଇଲମ ପ୍ରକଳ୍ପି-
ତେବେହ ଦର୍ଶିତାଯାକ ବରୁଷକୁ । ସାଇଲ
ଜାଗର ତେଜିଗୁମାନେ ଏହି ଏହାବସଥର
କଣ୍ଠେ । ସେମାନଙ୍କ ବରୁଷାତିଶୀଳର
ମାନ୍ୟାକ ଜାଗିମେଖର ଦ୍ୱାରା ଅପରି ମଧ୍ୟରେ
ଲଞ୍ଚ ବର୍ଣ୍ଣନ ଉତ୍ତରପାଇଲୁ । ଏହାକିମ୍ବନ ବରୁ-
ଶାରିରେ ବାହୁ । ସେ ହେଲେ ଆଶ୍ଵାସିତ ଦଶ୍ମା
ବେଳେ ଧରୁଥିବୁ ଏହିଙ୍କ ତେଜିଗୁମାନେ
ମେହାନଙ୍କ ମନ ମିଳେ ଥାହିଁ । ସମ୍ମତ
କେତେବେ ସମୟ ହେଉ ତେଜିଗୁମାନେ ଅନ୍ତରୁ
ପ୍ରକଳ୍ପ ମଠକ୍ଷେତ୍ରପୁରୀ ଓ ବହୁ ପରିବହି
ଅନ୍ତରୁ ବସନ୍ତଦାତାପୁର ପକ୍ଷପାତା । ବର୍ତ୍ତିକାର
ବହସ୍ତାନୀ ଅଧାକିତାରୁ ଅବଶ ହେଲୁ । ଏହି
ମହାମ କିମ୍ବ କିମ୍ବରେ ଉତ୍ତରପାଇଲେ ରାଜୀ-
ମୁଦ୍ରା ସମ୍ପ୍ରଦ୍ୟାନ୍ତ ପ୍ରଦେଶାନ୍ତରୁ ବନଧି-
ବରସଥିତକ ଏତି ଦର୍ଶିତା କରିବା ବାହାନ
ଦର୍ଶ୍ୟ ଦର୍ଶିତା କରିବା କିମ୍ବରେ ପ୍ରକଳ୍ପି-
ତେବେହ କରନ୍ତି । ତେଜିଗୁମାନେ ଏ
ପ୍ରସ୍ତାବର ହଣଗତକାରୁ ସଂପ୍ରଦ୍ୟ ଏହାନ୍ତ
ମାତ୍ରେ ସମ୍ମିଳନର ହରିହର ମାତ୍ର କର କଲେ
ଏ ହାତକର ଆଶାକୋଟ ଓ ମାନ୍ୟାର ରାଜୀ-
ମାତ୍ରେ ସମ୍ମିଳନର ସମ୍ଭାବନ କଲି ଏହି
ମେତ୍ର ପଠାଇଲେ । ସମ୍ମିଳନ ସମ୍ମାନକୁଟି
ଦିବାନ ଦିନ ପରି ନେବିହନ୍ତରୁ ମାତ୍ର ଏହା
ବେଶ ନିର୍ମାଣ ପ୍ରକଳ୍ପ ଅଗର ଓ ହେବାର
ଉତ୍ତରପାଇଲେ କିମ୍ବ ସମ୍ମିଳନର ମେତ୍ର ହେଲେ
ମାତ୍ରା ।

ବ୍ୟାକରନେ କେବେ ତୁମିଆଛିର ଏହି
ଶୀଘ୍ର ଦେବାକଣ୍ଠରେ ଧାରା ଦେଇଗାନ୍ତା
ମାତ୍ର ଲେଖାମାତ୍ର ତୁମିଆଛିର କଷ୍ଟ
ଦେବା କହ କୁରେ କଷ୍ଟ । ଏଥିରେ
ଦେଖାଯାଇ ଯେ ଦେମାଦରର ଭାଷାମେ
ପଦେଶ ଗଠନ ହିବ ମାତ୍ର ତୁମିଆମେ
ପେହି କାହା ଉନ୍ନତିଲେଇ ପର୍ବତରେ କାମ
ମନେ ସର୍ବ ।

ଦୟାର ସଙ୍କ ସାହାର
୧୯୦୨ ।

ମେଥେପୋଡ଼ିଙ୍କୁ ଗ୍ରେଟାର୍
ବହୁବି ବେଳେଥିବାର ଅମ୍ବେମାତେ ଏବନ୍ତୁ
ଧାରାକାନ୍ଦିଲେ ହୁବାଇଛନ୍ତି । ସୋଜପୁର ପ୍ରକା
ଶତାବ୍ଦୀରେ ବେଳେତ ସଙ୍ଖ୍ୟାକ କୁ
ପ୍ରେସର ହୋଇଥିଲୁଣ୍ଡି । ସେଠିଲ ଦଶାବ୍ଦୀ
ସବ୍ରାତ୍ର ଚକ୍ରବିହାର କେତେବେଳେ କୁଳ କଷ୍ଟ
ବ୍ୟବବାଧାରଣ ଅବସ୍ଥାରେ । ଅବସ୍ଥାରେ କାହିଁ
ଜାମାକାହିଁ ଏହି ମଧ୍ୟବିନ୍ଦୁରେ କଷ୍ଟ
ମଧ୍ୟବିନ୍ଦୁର ନେଇଥିଲେ । ମାତ୍ର କୌଣସି କାହିଁ
କାହିଁ ସେମାନେ ସେହିବେ ଅହନ୍ତିକୁ ହୋଇଲା
ଅଧିକାରୀ ପାଇଁ କବିତା କରିଲୁ କବିତା
କରିଲାକେ ସେମାନ୍ତର ପ୍ରକାଶପାତା ଉପରେ
ପ୍ରେସର କରିବା ପଥା କିନ୍ତୁ କେଇ କାହିଁ
କରିବ କାର୍ଯ୍ୟ ଦରିବିହାରିଣୀ ସେମାନଙ୍କୁ ନିଷ୍ପତ୍ତି
କରିଥିବାର ବୁଝିଲାଯୁଦ୍ଧରେ ମାତ୍ର କୁଳକୁ
ବାର୍ଷିକ ବିମର୍ଶା ହେବାରେ ଏହିବିନ୍ଦୁ

୧- ବାନ୍ଦରର ହଥସ ଯେ କରୁଣମେଳ ନାହିଁ
ଦେବାତ୍ମା ପ୍ରିୟ ଦଶ ଭାଇ ସଂଗ୍ରହ କରୁଥିଲୁ

ତ କୁଳମାନେ ସେହି ଉକ୍ତେଜାରେ କେତେଥିଲା ? ମହ ଯେ ଗୌରବ ହାତୁଙ୍କାଳମାନେ ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟରେ କଲାପ କଲା ପଡ଼େ । ସେମାନେ ଚେଲିପୁଷ୍ପ କାହିଁହେଲ ହେବେଠ ବୁଝ ବେଳମୂରତି

ଅନ୍ତରୁ କେହି ଛିଦ୍ରୁ ପ୍ରତାନାଏ, ଯା
ଅମୃତବଜ୍ର ମନ୍ତ୍ର କେହି କୁଷଙ୍ଗାର ଛାତାଏ
ଥାକୁ ସହ ଉଦ୍‌ଧରଣ ପାଇଯାଏ, କିମ୍ବା ହାତୀ
ବଜାବକୁ ଘରକୁ ଚରଣାଏ ଏବା ବେଳେ
ଶୁଦ୍ଧିପାତ୍ର କାମମାଠର ପରି

卷之三

କ ଦେଇ ମନରେ ଅଭିଷ୍ଟତାରୁ ସମ୍ବନ୍ଧ କରି
କ ବହୁତ ଉପାୟ ଅବଲମ୍ବନ କଲା ତିଥିରେ
କ ୧୯୫୭ ।

କଣ୍ଠ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ଓ ଖେଳାଧୋରୁ ଏହି
ବେଳ ମଧ୍ୟ କଥ ଦେଇଥିଲା । ଗାନ୍ଧୀଙ୍କ
ଜଳ ମଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ହେଉଥିବ ଉଚିତକାଳ କେ
ହିତ୍ରେହିମାତ୍ର କରନ ତଥା ଜ ପାଇବା
ଦେଇପାଇଗୁବ ହମିଶତର ଓ ଫଳିତକାଳ
ଏକମୋଡ଼କ ସେମାତ୍ର ଯାହା ବିଷୟରେ
ବିଲବତୀରୁ କେବେକ ସେବନ ଓ ମନ୍ତ୍ରରକ୍ଷା
ପିଣ୍ଡେ ଦେଇଗାଦିବେ ଅବିଶ୍ୱର । ଯାହାକ
ମାତ୍ରେ ଦକ୍ଷକ ହୋଇଥିଲାନ୍ତିରେ ସୁନାଧିତ ସାନ୍ତ୍ଵନାକାରରେ
ବେରାମାତ୍ର ଅନ୍ତରୁଳି କଥ ଏକଲକ୍ଷ କହା କୁ
କରିଥିଲୁଛି ମାତ୍ର ଅମ୍ବୁମାତ୍ର ଯେତେବେଳେ
ଯମୀତ ପାଇଥିବୁ ଯେଥିରୁ ଦେଇହିମାନେ ରେବା
କାଢି ଅକ୍ଷମର କରିବାର ପହାଣ ପାଇନାହିଁ
ହିତେବ ମହାକରଣ ସ୍ଵର ଲିହ ହୋଇଥିବାର
କଥ ପଡ଼େ । ଯାହା ହେଇ ଶାନ୍ତି ସୁନିବାର କବା
ଏହି କୋଇଅଛି କେମିଶକରୁସାହେବ ଏଠାଦୁ
ଅଛି ପୃତିନାର ଆମାରରାଜନ୍ତିର । ସମ୍ପ୍ର ପରିବର୍ତ୍ତନ
କାହା ପଢ଼ିବ । ପାଞ୍ଚ ଦିନ ପଢ଼ୁ ଯାହାକ କବା
ଏଥୁପୂର୍ବେ କାହାରେବିଲା । ଯାହା ଉଥେନ୍ଦ୍ର
କଥ ବିଜୁମ୍ବାଦ ହେଉଥିଲା ।

ବ୍ୟାକୁତିଶାସନ ।

ପ୍ରମୁଖ କର୍ତ୍ତାଙ୍କ ନିର୍ମାଣ କର୍ତ୍ତାଙ୍କ ହେଲେ
ପ୍ରମୋଦସ୍ବାମୀ ଭାରତରେ ସାମ୍ରାଜ୍ୟଧର୍ମର ଶକ୍ତି
ଦେଖିଲେ କରାଯାଇଥାଏନ୍ତି ଏବଂ ଏହି କର୍ତ୍ତାଙ୍କ ହେଲେ
ଭାରତ ମହାକାଷ୍ଠ ସମିତି (Indian
National Congress) ଏବଂ ପ୍ରେସ୍
ସାମ୍ରାଜ୍ୟଧର୍ମର ପ୍ରଦ୍ଵ୍ୱାବ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରୁ କର୍ତ୍ତାଙ୍କ-
ମେଧିକା ସମୀକ୍ଷାରେ ଅଛି ଉଚ୍ଚାରିତାକୁ
ଦୁଇପଦେଶରେ ଅମ୍ବାଦରେ ବାରତରୁର ହାତରେ
ଦୁଇପଦେଶରେ ଭାରତବାଦୀ ପକ୍ଷର ସହାଯେ
ଦୁଇପଦେଶରେ କମାଳ କାମାଳରେ ଏବଂ
ଦୁଇପଦେଶରେ ଏହି ଭାରତବାଦୀ ବାଟିର ଦସ୍ତବ୍ର,
ଧର୍ମର ଅପରାଧ ଦେଖି ତକାଇଲେ କେଇ ପଞ୍ଚ
ବୁଝି କର୍ତ୍ତାଙ୍କ ସହାଯ ସହାଯାଦ୍ୱାରା ରହିଥିଲେ,
ମହାକାଳରେ ପରମେ ଭାରତରେ ପଦାର୍ଥ
କରି ମହି ବିପ୍ରାର କଲାହଳରୁ ସେ କାହାରେ
କରି ଏହି ନିର୍ମାପର ବୋଲି ଭାରତବାଦୀ ଦୃଷ୍ଟି
ରହିଥିଲେ ଏହି ଭାରତ ଦୃଷ୍ଟିକାରୀ ପରମାନନ୍ଦ
ଦୋଷ ଭୂଷାର ପ୍ରତୀତିର ଭାରତବାଦୀ ଦୃଷ୍ଟି
ଧର୍ମରେ ତୁଳି ହୋଇ ବଳ୍କୁ ପଥ ପଢ଼ିଦେବା
କାହାର ଅଗ୍ରଣୀର ଧରି ପ୍ରତି ସହାୟ ଧର୍ମ ପରମାନନ୍ଦ
ପରମାନନ୍ଦ ସର୍ବଧର୍ମ କରିଦେବାରେ । ଭାରତବାଦୀ
କାହା କାହା କରିପାରିବାକୁ । ଭାରତବାଦୀ ମହେ-
ମୁଦ୍ରା ପରମିତ କିମ୍ବା । ଭାରତରୁ ଭାରତବାଦୀର
ମହେ କାହିଁ ମୋର ମୁଦ୍ରା ଭାରତିମେଷକ
ଭାରତ ଥୁମେ ହତାପି ଦୃଷ୍ଟି ସହାଯରେ
ପରମାନନ୍ଦ ଅଭିନନ୍ଦ ସ୍ଥାନୀୟ ହୋଇ କଲାହଳର୍ଥ
ଦୃଷ୍ଟିପାଇଛି ଓ ପ୍ରାଣୀ ବୋର୍ଡମନ ପ୍ରତି
ଏ ଏହାକୁ ଭୁରୁଷର ଦେଇ ଏ ଅନ୍ତରୀ । ପ୍ରତି
ମେ ଭାରତବାଦୀ ଏତକିଲିକେ ସହାଯାଦ୍ୱାରା
କୁଟୁମ୍ବ ସହ, ଏତମାଲରେ ଭୁରୁଷରେ ଏତୁମୁ-
କେ ଉତ୍ସବକ୍ଷିଣୀ ହୁଏ ପ୍ରତିକି ମାତ୍ର ଦୂର ଦିନ-
କୁ ଧର୍ମର ଧାରା ଅଚର୍ମିତା । କେବା ସହାୟ କରି
ଦିନର ବର ଏ ଆସୁ ଯାଏ ଦିନ ବୈଦ୍ୱତି ।
କାହା ଦେଖି ଆପଣ ଧାରା ପରମାନନ୍ଦ ପରମାନନ୍ଦ
କାହା ଦେଖେ ହେଲୁ ନ ଖର୍ବ । ସମ୍ମ ଅନ୍ତରୀ ମହେ

ପରିବାର ପରାମର୍ଶ କରି ଯେତିଥିଲୁଛି । ନିର୍ମାଣ
ଓ ଅବସଥା ଆମ୍ବାଦିଙ୍କ ପରାମର୍ଶ ସହାଯେ
ହୋଇଥାଏ । ସ୍ଵାମୀଙ୍କାଳ ପରାମର୍ଶ ସହାଯେ
ଦକ୍ଷିଣ ଦେଶେ ଉପରେ ହେଉଥାଏ
ପାଇଲେ ଓ ବିଶ୍ଵାସମୟକରେ ପରାମର୍ଶାବ୍ଦୀ
ମହାତ୍ମାଙ୍କ ପଦାରଥରେ ଦୋଷ କର ।
ଏହି ଚରଣକା, ଏହି ଆଜନ୍ମାନକ,
ଏହି କଠିନ ପରାମର୍ଶରେ ଉପରେ ଆମ୍ବା
ମନେ ଉତ୍ସମନ୍ତର ସେବା ଆମ୍ବାଦିଙ୍କ
ଦୃଢ଼ ବନ୍ଧୁରାଜ, ଶାଶ୍ଵତ ଓ ମନୁଷ୍ୟଗାତର
ପରମପୂର୍ବ । ମନୁଷ୍ୟ ହେବେ ସାଧାରଣ
ମେବେ ଓ ଜାଗିବେ ଜବାହୀରେ କି କଥା-
ମେବେ ଦାର୍ଢିତ । ଅମ୍ବାମାରେ ମନୁଷ୍ୟ ହୋଇ-
ଥିଲୁ ତୋଳ ମୁକ୍ତମହାମା ସମ୍ମାନ ଦିଲାପକାଷୀ
ପର ଜୀବନରେଖାକ ପାଦେବକ ସହିତ ଆମ୍ବା-
ମାନଙ୍କ ଭାଇ ମାତ୍ରମେ କରିଛିଥିର ମମତା
ଓ ସର ଏହି ବିହି ମହୋତସ୍ମାନେ ଆମ୍ବା-
ମାନଙ୍କ ପରିବାରରୁ ବିଲାପକ ସାଦରେ ମନ
ଦେଇଲେ ଓ ସେଠାରେ ଗାନ୍ଧି ଉପରେ ବିଲା-
ପାଶୀ ଓ ସମ୍ମାନରେ ହେତୁ ଅନ୍ତରେ ଦୃଢ଼
ଦେଇଥାଏ । ସେମାନେ ଜୀବନରେ ମାତ୍ରମେ
ଶାସନ ତାମ ହୁଅରୁଥେ ଅଗର ତରଜିଲୁଛି ଏବଂ
ବିଲାପର ଶାଖାରେ ମେବ ପରିବାର ଆମ୍ବାମାର

ବାହିକୁର ଓ ମେଘର ।
ଡେଣ୍ଡାପ୍ଲଟବନ୍ଦରେ ବାହିକ ମୋଟି
ପ୍ରଧାନ ବେଳ । ଏହି ସେମତ୍ତିବ ଡେଣ୍ଡାପ୍ଲ
ଥିବୁଁ ଲେଖି ବେଳ ଏ ବନ୍ଦ ରେଖ କରିବା
କାହାଙ୍କାହାଗୁରୁ ଅଭିଭବ କାହାଁ । ଏହାର ବେଳ
ଏହି ମେଘ ଥିବେ ଆହୁମନ କରିବ ବେଳିବ
ଅଭିଭବ କମପହାଏ । ଏହି ମେଘର ଅନୁ-
ପଞ୍ଜିକ ଆହି ମୋଟିଏ ମେଘ କାଳିଶମେ କାହିଁ
ସ୍ଥିତ ହୁଏ । ସେମରେ ଗୋଟି ତ ବାଲ ଘୂର୍ଣ୍ଣ
କରିବ ଯିବା କମିତାପ୍ରଷ୍ଟେ କରୁଥିବ ବାହା ଛାପେ
ହୁଏ । ଯଦି କି କି କି ପରୁଷ ଏ ମେଘରେ
ମେଗୀ ଦେଇବ ବନ୍ଦ କୁଣ୍ଡଳ ଆଚଳ କରାନ୍ତି
ଏହାର ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ହକିବିତ ଅଭିଭବ
ଅଭିଭବ ହୋଇଥାହାଁ । ଯଥାକଣତା ଏହା
ଭୂରବେଳମା । ଛାକୁରଗାନେ ଏହାର କୌଣସି
ପରିଭାବ କାଣନ୍ତି କାହାଁ । ବନ୍ଦପରିବରେ ନାମାତ
ଅଭିଭବ ସୁଲେ ମଧ୍ୟ କୌଣସି ଅଭିଭବରେ ଏହା
ସମ୍ମଳେ କଷ୍ଟ ହୁଏ ନାହାଁ । ମୁହଁମରେ
କାମାତ ଠିଠିନ ଗେଲ ଅଛୁ । ମାତ କରେ
କାହାର ବାହାର କରେଥ ହୋଇ ପ୍ରହକାର
ମଧ୍ୟ ଅବସାର ହେବିଥାହୁ । କେମେବ ସୁରଠିନ
ବେଳର ମଧ୍ୟ ଅବସାର ହେବିଥାହୁ । କରିବିପାଇନେ କରିବିପାଇନେ

